

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗)

ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์

ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อนุมัติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ เดือน เมษายน ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หมวดที่ ๑ ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	๑
หมวดที่ ๒ ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้	๓
หมวดที่ ๓ โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต	๙
หมวดที่ ๔ การจัดกระบวนการเรียนรู้	๑๙
หมวดที่ ๕ ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร	๒๒
หมวดที่ ๖ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	๒๘
หมวดที่ ๗ การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา	๓๐
หมวดที่ ๘ การประกันคุณภาพหลักสูตร	๓๒
หมวดที่ ๙ ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร	๓๕
ภาคผนวก ก ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ ของมหาวิทยาลัย	๓๖
ภาคผนวก ข ประวัติอาจารย์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชานิติศาสตร์	๖๗
ภาคผนวก ค คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชานิติศาสตร์	๘๒
ภาคผนวก ง คำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชานิติศาสตร์ (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗)	๘๕
ภาคผนวก จ ประกาศอนุมัติหลักสูตรและเปิดสอนหลักสูตรหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชานิติศาสตร์ (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗)	๘๙

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์

หมวดที่ ๑

ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร

ภาษาไทย

: หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

ภาษาอังกฤษ

: Doctor of Philosophy Program in Law

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็มภาษาไทย

: ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (นิติศาสตร์)

ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ

: Doctor of Philosophy (Law)

ชื่อย่อภาษาไทย

: พร.ด. (นิติศาสตร์)

ชื่อย่อภาษาอังกฤษ

: Ph.D. (Law)

๓. วิชาเอก (ถ้ามี)

-ไม่มี

๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

สำหรับหลักสูตรแผน ๑.๑

๔๘ หน่วยกิต

สำหรับหลักสูตรแผน ๒.๑

๔๘ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาเอก

๕.๒ ภาษาที่ใช้

ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๕.๓ การรับเข้าศึกษา

รับนิสิตไทยและนิสิตต่างประเทศ ที่สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบัน

๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

๖. สถานภาพของหลักสูตร

๖.๑ เป็นหลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗

๖.๒ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชานิติศาสตร์ เห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

๖.๓ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

๖.๔ สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

๖.๕ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและอนุมัติให้เปิดสอนในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

๗. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- เป็นนักวิจัย นักวิชาการ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
- เป็นที่ปรึกษาด้านบริหาร
- ผู้บริหารกิจการคณะสงฆ์
- เป็นข้าราชการ ผู้บริหารภาครัฐและเอกชน
- อาชีพอื่นๆ

๘. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะสังคมศาสตร์ (อาคารพระราชรัตนโมลี (นคร เขมปาลี) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

หมวดที่ ๒

ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้

๑. ปรัชญาของหลักสูตร

มุ่งเน้นผลิตคณาจารย์บัณฑิตที่มีความรู้ทางนิติศาสตร์ระดับสูง โดยการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ เชื่อมโยงและบูรณาการกับพุทธศาสตร์ เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมตามแนวพุทธนิตินิธิ ภายใต้ขอบเขตแห่งกฎหมาย อย่างมีจรรยาบรรณ มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

๒.๑ เพื่อผลิตปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ที่มีความรู้ทางวิชาการนิติศาสตร์ มีวิสัยทัศน์ บูรณาการหลักการทางนิติศาสตร์ พุทธศาสตร์ และการบริหารสมัยใหม่ สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการวิจัยทางนิติศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ที่มีทักษะทางดิจิทัล ในการประยุกต์ใช้ องค์ความรู้เชิงบูรณาการตามหลักพุทธนิตินิธิ ในการจัดระบบการบริหารองค์กร พัฒนางานคณะสงฆ์ และปกป้อง พระพุทธศาสนา ภายใต้ขอบเขตแห่งกฎหมาย

๒.๓ เพื่อผลิตปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ให้เป็นผู้นำ ผู้บริหาร ที่มีจิตสาธารณะ บริหาร กิจการคณะสงฆ์ องค์กรของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน สร้างประโยชน์ให้กับสังคมในยุคดิจิทัลและ ปัญญาประดิษฐ์ อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

๓. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes) PLOs

๓.๑ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes, PLOs)

PLO๑ สามารถอธิบาย แนวคิด ทฤษฎี ทางนิติศาสตร์ชั้นสูง เชื่อมโยงความรู้ทางนิติศาสตร์กับพุทธศาสตร์ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยกระบวนการวิจัยทางนิติศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

PLO๒ มีทักษะทางดิจิทัล ในการประยุกต์ใช้ ความรู้เชิงบูรณาการทางนิติศาสตร์และพุทธศาสตร์ ในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาทางกฎหมายที่เกิดขึ้นกับคณะสงฆ์และสังคมไทย

PLO๓ ใช้องค์ความรู้ในการวางแผน จัดระบบการบริหาร พัฒนางาน พัฒนาคณะสงฆ์ ตามหลักพุทธนิตินิธิ อย่างมี คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

PLO๔ เป็นผู้นำ ผู้บริหาร ที่ทันยุคทันสมัย ใฝ่ศึกษาหาความรู้ สร้างประโยชน์ให้กับสังคมในยุคดิจิทัลและ ปัญญาประดิษฐ์

๓.๒ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes, YLOs)

ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes, YLOs)
๑	มีความรู้ วิสัยทัศน์ และเข้าใจแนวคิด ทฤษฎีทางนิติศาสตร์ และพุทธศาสตร์ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิพากษ์ ประเด็นทางกฎหมายที่ซับซ้อนในสถานการณ์จริง ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล มี คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
๒	มีทักษะทางดิจิทัล ในการผลิตงานที่มีคุณค่าทางวิชาการ ออกแบบกระบวนการวิจัย ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศบูรณาการความรู้ตามหลักพุทธรูตินิ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์กรภาครัฐหรือ ภาคเอกชน พัฒนางานคณะสงฆ์ องค์กร สังคม ภายใต้ขอบเขตแห่งกฎหมาย
๓	มีความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ แก้ปัญหาแบบองค์รวม สร้างประโยชน์ให้กับสังคมในยุคดิจิทัลและ ปัญญาประดิษฐ์

๔. ตารางความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes, PLOs)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes, PLOs)			
	PLO๑	PLO๒	PLO๓	PLO๔
๑. เพื่อผลิตปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ที่มีความรู้ ทางวิชาการนิติศาสตร์ มีวิสัยทัศน์ บูรณาการหลักการทาง นิติศาสตร์ พุทธศาสตร์ และการบริหารสมัยใหม่ สามารถสร้าง องค์กรความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการวิจัยทางนิติศาสตร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	√	√	√	
๒. เพื่อผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชา นิติศาสตร์ ที่มีทักษะทางดิจิทัล ในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้เชิง บูรณาการตามหลักพุทธรูตินิ ในการจัดระบบการบริหารองค์กร พัฒนางานคณะสงฆ์ และปกป้องพระพุทธศาสนา ภายใต้ขอบเขต แห่งกฎหมาย	√	√	√	√
๓. เพื่อผลิตปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ให้เป็น ผู้นำ ผู้บริหาร ที่มีจิตสาธารณะ บริหารกิจการคณะสงฆ์ องค์กร ของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน สร้างประโยชน์ให้กับสังคม ในยุคดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล		√	√	√

๕. ตารางความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes, PLOs)					
	ตลาดแรงงาน	วิสัยทัศน์/พันธกิจของมหาวิทยาลัย	วิสัยทัศน์/พันธกิจของหลักสูตร	ผู้ใช้บัณฑิต	ศิษย์เก่า	นิสิตปัจจุบัน
PLO๑ สามารถอธิบาย แนวคิด ทฤษฎี ทางนิติศาสตร์ชั้นสูง เชื่อมโยงความรู้ทางนิติศาสตร์กับ พุทธศาสตร์ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยกระบวนการวิจัย ทางนิติศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PLO๒ มีทักษะทางดิจิทัล ในการประยุกต์ใช้ ความรู้เชิงบูรณาการทางนิติศาสตร์และพุทธศาสตร์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางกฎหมายที่เกิดขึ้นกับคณะสงฆ์และสังคมไทย	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PLO๓ ใช้องค์ความรู้ในการวางแผน จัดระบบการบริหาร พัฒนางาน พัฒนาคน ตามหลักพุทธนิตี อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PLO๔ เป็นผู้ นำ ผู้บริหาร ที่ทันสมัย ใฝ่ศึกษาหาความรู้ สร้างประโยชน์ให้กับสังคมในยุคดิจิทัล และปัญญาประดิษฐ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓

๖. ระบุเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ ๔ ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรมและด้านลักษณะบุคคล

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	ความรู้ (Know)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Personal characteristics)
ที่มา : ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕	<p>๓๑. ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ เชื่อมโยงความรู้</p> <p>๓๒. ใช้กระบวนการวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ที่นำไปสู่การแก้ปัญหาแบบองค์รวม ซึ่งเป็นที่ยอมรับและอ้างอิงได้ และหรือปรับใช้ในบริบทอื่นได้</p>	<p>๓๑. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะการสร้างความรู้ในการปฏิบัติ การคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เพื่อสร้างความรู้ใหม่เชิงวิชาการหรือวิชาชีพในระดับเป็นที่ยอมรับ และเป็นแนวปฏิบัติ</p> <p>๓๒. ทักษะด้านดิจิทัล</p>	<p>๔๑. การกระทำที่เป็นไปตามกฎกติกา และเกิดประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>๔๒. การหลีกเลี่ยงการกระทำสิ่งผิดกฎกติกาของสังคม และไม่ทำผิดกฎหมาย</p>	<p>๔๑. ลักษณะบุคคลทั่วไป</p> <p>๔๒. ลักษณะบุคคลตามวิชาชีพ หรือตามศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>PLO๑ สามารถอธิบาย แนวคิด ทฤษฎี ทางนิติศาสตร์ชั้นสูง เชื่อมโยงความรู้ทางนิติศาสตร์กับพุทธศาสตร์ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยกระบวนการวิจัยทางนิติศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (ตอบวัตถุประสงค์ ๐๑)</p> <p>(ตอบวัตถุประสงค์ ๐๒)</p>	<p>๕๑. นิสิตมีความรู้ความเข้าใจทางนิติศาสตร์ และพุทธศาสตร์ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕๒. นิสิตมีความรู้ในกระบวนการวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ที่นำไปสู่การแก้ปัญหาแบบองค์รวม</p>	<p>๕๑. นิสิตมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ หลักการกฎหมาย และหลักพุทธนิตี ด้วยเหตุและผล</p>	<p>๕๑. นิสิตมีจรรยาบรรณ ในการทำวิจัยที่มีคุณค่าทางวิชาการ</p> <p>๕๒. ไม่ละเมิดสิทธิทางปัญญาของผู้อื่น</p>	<p>๕๑. นิสิตเป็นผู้ใฝ่ศึกษาหาความรู้</p> <p>๕๒. นิสิตเป็นผู้มีตรรกะทางความคิดตามหลักเหตุและผล</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	ความรู้ (Know)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Personal characteristics)
<p>PLO๒ มีทักษะทางดิจิทัล ในการประยุกต์ใช้ ความรู้เชิงบูรณาการทาง นิติศาสตร์และพุทธศาสตร์ ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาทางกฎหมายที่เกิดขึ้นกับ คณะสงฆ์และสังคมไทย</p> <p>(ตอบวัตถุประสงค์ ๐๑)</p> <p>(ตอบวัตถุประสงค์ ๐๒)</p>	<p>K๑. นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับทักษะทางดิจิทัล</p> <p>K๒. นิสิตมีความรู้ในการแก้ไขปัญหาแบบองค์รวม</p>	<p>S๑. นิสิตมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะการเชื่อมโยง บูรณาการ ทางนิติศาสตร์และพุทธศาสตร์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่</p> <p>S๒. นิสิตมีทักษะทางดิจิทัล</p>	<p>E๑. นิสิตมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม มีระเบียบ วินัย</p> <p>E๒. ไม่ใช้ทักษะทางดิจิทัล ในการทำร้าย หรือ หลอกลวงผู้อื่น และไม่เผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จ หรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย</p>	<p>Pc๑. นิสิตเป็นผู้ที่มีความเสียสละ รักการพัฒนาตนเอง</p> <p>Pc๒. นิสิตเป็นผู้ที่มีความคิดเชิงบูรณาการ รอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน เป็นนักแก้ไขปัญหาแบบองค์รวม</p>
<p>PLO๓ ใช้องค์ความรู้ในการวางแผน จัดระบบ การบริหาร พัฒนางาน พัฒนาคน ตามหลัก พุทธนิตี อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และ ธรรมาภิบาล</p> <p>(ตอบวัตถุประสงค์ ๐๒)</p>	<p>K๑. นิสิตมีความรู้ทางพุทธนิตี</p> <p>K๒. นิสิตมีความรู้ในหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เพื่อกำกับการประยุกต์ใช้ความรู้ในด้านต่างๆ</p>	<p>S๑. นิสิตมีทักษะในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ตามหลักพุทธนิตี ในการบริหาร พัฒนางาน</p>	<p>E๑. นิสิตมีหลักธรรมในหลัก สาราณียธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม และ ธรรมาภิบาล</p> <p>E๒. นิสิตไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>	<p>Pc๑. นิสิตมีความเป็นผู้นำ เป็นนักแก้ปัญหา นักถึง ประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>Pc๒. นิสิตนักพัฒนา เป็นผู้นำ เป็นนักบริหาร</p>
<p>PLO๔ เป็นผู้นำ ผู้บริหาร ที่ทันยุคทันสมัย ใฝ่ศึกษาหาความรู้ สร้างประโยชน์ให้กับ สังคมในยุคดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์</p>	<p>K๑. นิสิตมีความรู้ความเข้าใจใน สิทธิมนุษยชน</p>	<p>S๑. นิสิตมีทักษะผู้นำที่ สร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่</p>	<p>E๑. นิสิตมีความเป็น พลเมืองดิจิทัล ใช้ทักษะทาง ดิจิทัลอย่างอารยชน</p>	<p>Pc๑. นิสิตเป็นผู้มีจิต สาธารณะ ทำประโยชน์เพื่อ ส่วนรวม</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	ความรู้ (Know)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Personal characteristics)
(ตอบวัตถุประสงค์ O๓)	K๒. นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับดิจิทัล การเป็นพลเมืองดิจิทัลและ ปัญญาประดิษฐ์	สังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงใน ยุคดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ S๒. นิสิตมีทักษะทางดิจิทัล	E๒. นิสิตไม่ทำผิดพรบ. คอมพิวเตอร์	Pc๒. นิสิตเป็นผู้ที่รักการ พัฒนาตนเอง ได้รับความรู้ ใหม่ๆเสมอ

หมวดที่ ๓

โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต

๑. โครงสร้างหลักสูตร

๑.๑ จำนวนหน่วยกิต

๑) หลักสูตรแผน ๑ แผน ๑.๑ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร

๒) หลักสูตรแผน ๒ แผน ๒.๑ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร

หลักสูตรแผน ๑.๑ เป็นแบบการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ทำวิทยานิพนธ์จำนวน ๔๘ หน่วยกิต และศึกษาวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตจำนวน ๔ รายวิชา โดยทั้งนี้ทางหลักสูตร กำหนดให้ศึกษารายวิชาและทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ เพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิต โดยต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ตามโครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรแผน ๒.๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษาด้านทฤษฎีและการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต ศึกษารายวิชารวมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต โดยทั้งนี้ทางหลักสูตร กำหนดให้ศึกษารายวิชาและทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ เพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิต โดยต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ตามโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต แผน ๑.๑	จำนวนหน่วยกิต แผน ๒.๑
๑. หมวดวิชาบังคับ		
๑.๑ นับหน่วยกิต	(๓)	๓
๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๙)	(๙)
๒. หมวดวิชาเอก	(๖)	๖
๓. หมวดวิชาเลือก	(๓)	๓
๔. วิทยานิพนธ์	๔๘	๓๖
๕. สอบวัดคุณสมบัติ	สอบ	สอบ
๖. วิชาปรับพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)	-	-
รวมทั้งสิ้น	๔๘	๔๘

หมายเหตุ : รายวิชาใน ( ) นิสิตต้องเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ๑.๑

หมวดวิชาบังคับ นับหน่วยกิต (แผน๑.๑ ไม่นับหน่วยกิต)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๘๒๓ ๑๐๑	ระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์ (Legal Research Methodology)	(๓) (๓-๐-๖)

หมวดวิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต (Prerequisite)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๘๒๓ ๑๐๒	พุทธปรัชญาแห่งศาสตร์ (Buddhist Philosophy of Science)	(๓) (๓-๐-๖)
๘๒๓ ๑๐๓	สัมมนามหาวิทยาลัยสงฆ์กับสังคมไทย (Seminar on Buddhist University and Thai Society)	(๓) (๓-๐-๖)
๘๒๓ ๑๐๔	วิปัสสนากรรมฐาน (Insight Meditation)	(๓) (๓-๐-๖)

หมวดวิชาเอก

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๘๒๓ ๒๐๕	สัมมนาปัญหาทางนิติศาสตร์ชั้นสูง (Seminar on Advanced Legal Problems)	(๓) (๓-๐-๖)
๘๒๓ ๒๐๖	นิติศาสตร์ในพระพุทธศาสนา (Jurisprudence in Buddhism)	(๓) (๓-๐-๖)

หมวดวิชาเลือก

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๘๒๓ ๒๐๗	พุทธบูรณาการทางนิติศาสตร์ (Buddhist Integrated Jurisprudence)	(๓) (๓-๐-๖)
๘๒๓ ๒๐๘	พุทธนิติเชิงประยุกต์ (Applied Buddhist Jurisprudence)	(๓) (๓-๐-๖)
๘๒๓ ๒๐๙	กระบวนการทางยุติธรรมในศาล (Justice Process in Court)	(๓) (๓-๐-๖)
๘๒๓ ๒๑๐	สัมมนากระบวนการยุติธรรมทางเลือก (Seminar on Alternative Justice Process)	(๓) (๓-๐-๖)

หมวดดุขฎีนิพนธ์ ๔๘ หน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๘๒๓ ๒๐๐	ดุขฎีนิพนธ์ (Dissertation)	๔๘ (๐-๐-๑๔๔)

รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ๒.๑

หมวดวิชาบังคับ นับหน่วยกิต จำนวน ๓ หน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๘๒๓ ๑๐๑	ระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์ (Legal Research Methodology)	๓ (๓-๐-๖)

หมวดวิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต (Prerequisite)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๘๒๓ ๑๐๒	พุทธปรัชญาแห่งศาสตร์ (Buddhist Philosophy of Science)	(๓) (๓-๐-๖)
๘๒๓ ๑๐๓	สัมมนามหาวิทยาลัยสงฆ์กับสังคมไทย (Seminar on Buddhist University and Thai Society)	(๓) (๓-๐-๖)
๘๒๓ ๑๐๔	วิปัสสนากรรมฐาน (Insight Meditation)	(๓) (๓-๐-๖)

หมวดวิชาเอก จำนวน ๖ หน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๘๒๓ ๒๐๕	สัมมนาปัญหาทางนิติศาสตร์ชั้นสูง (Seminar on Advanced Legal Problems)	๓ (๓-๐-๖)
๘๒๓ ๒๐๖	นิติศาสตร์ในพระพุทธศาสนา (Jurisprudence in Buddhism)	๓ (๓-๐-๖)

หมวดวิชาเลือก เลือกเรียน ๑ รายวิชา จำนวน ๓ หน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๘๒๓ ๒๐๗	พุทธบูรณาการทางนิติศาสตร์ (Buddhist Integrated Jurisprudence)	๓ (๓-๐-๖)
๘๒๓ ๒๐๘	พุทธนิติเชิงประยุกต์ (Applied Buddhist Jurisprudence)	๓ (๓-๐-๖)
๘๒๓ ๒๐๙	กระบวนการทางยุติธรรมในศาล (Justice Process in Court)	๓ (๓-๐-๖)
๘๒๓ ๒๑๐	สัมมนากระบวนการยุติธรรมทางเลือก (Seminar on Alternative Justice Process)	๓ (๓-๐-๖)

หมวดดุขฎีนิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๘๒๓ ๔๐๐	ดุขฎีนิพนธ์ (Dissertation)	๓๖ (๐-๐-๑๐๘)

๓. แสดงแผนการศึกษา

๓.๑ แผนการศึกษา แผน ๑.๑

ปี ๑ ภาคการศึกษาที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แผน ๑.๑			
		หน่วย กิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๑	วิชาบังคับ นับหน่วยกิต (แผน๑.๑ ไม่นับหน่วยกิต) ๘๒๓ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์	(๓)	๓	๐	๖
	วิชาบังคับ (ไม่นับหน่วยกิต) ๘๒๓ ๑๐๒ พุทธปรัชญาแห่งศาสตร์	(๓)	๓	๐	๖
	๘๒๓ ๑๐๓ สัมมนามหาวิทยาลัยสงฆ์กับสังคมไทย	(๓)	๓	๐	๖
	๘๒๓ ๑๐๔ วิชาชีพสนากรรมฐาน	(๓)	๓	๓	๖
	รวมนับหน่วยกิต	-			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๑๒)	๑๒	๓	๒๔

ปี ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แผน ๑.๑			
		หน่วย กิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๒	วิชาเอก ๘๒๓ ๒๐๕ สัมมนาปัญหาทางนิติศาสตร์ชั้นสูง	(๓)	๓	๐	๖
	๘๒๓ ๒๐๖ นิติศาสตร์ในพระพุทธศาสนา	(๓)	๓	๐	๖
	วิชาเลือก xxx xxx รายวิชาเลือก	(๓)	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	-			
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๙)	๙	๐	๑๘

๓.๒ แผนการศึกษา แผน ๒.๑

ปี ๑ ภาคการศึกษาที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แผน ๒.๑			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๑	วิชาบังคับ นับหน่วยกิต ๘๒๓ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์	๓	๓	๐	๖
	วิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต (Prerequisite) ๘๒๓ ๑๐๒ พุทธปรัชญาแห่งศาสตร์	(๓)	๓	๐	๖
	๘๒๓ ๑๐๓ สัมมนามหาวิทยาลัยสงฆ์กับสังคมไทย	(๓)	๓	๐	๖
	๘๒๓ ๑๐๔ วิปัสสนากรรมฐาน	(๓)	๓	๓	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๓	๓	๐	๖
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๙)	๙	๓	๑๘

ปี ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แผน ๒.๑			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๒	วิชาเอก ๘๒๓ ๒๐๕ สัมมนาปัญหาทางนิติศาสตร์ชั้นสูง	๓	๓	๐	๖
	๘๒๓ ๒๐๖ นิติศาสตร์ในพระพุทธศาสนา	๓	๓	๐	๖
	วิชาเลือก xxx xxx รายวิชาเลือก	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๙	๐	๑๘
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ปี ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แผน ๒.๑			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๑	ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ ๘๒๓ ๔๐๐ ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ	๙	๐	๐	๒๗
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๐	๐	๒๗
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ปี ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๒	ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ ๘๒๓ ๔๐๐ ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ	๙	๐	๐	๒๗
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๐	๐	๒๗
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ปี ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๒	ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ ๘๒๓ ๔๐๐ ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ	๙	๐	๐	๒๗
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๐	๐	๒๗
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ปี ๓ ภาคการศึกษาที่ ๒

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	แบบ ๒.๑			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๒	ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ ๘๒๓ ๔๐๐ ดุขฎฐฎฎฎฎฎฎฎฎ	๙	๐	๐	๒๗
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๐	๐	๒๗
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

๔. ผลลัพธ์การเรียนรู้รายปี

ปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา
ปีที่ ๑	นิสิตมีความรู้ในด้านนิติศาสตร์อย่างลึกซึ้ง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ไขปัญหาสังคม ได้อย่างมีความรับผิดชอบ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิพากษ์ รวมถึงบูรณาการ ทฤษฎีทางนิติศาสตร์และหลักพระพุทธศาสนา เพื่อกำหนดแนวทาง กระบวนการ และวิธีการดำเนินการวิจัย
ปีที่ ๒	นิสิตมีความสามารถบูรณาการองค์ความรู้ด้านการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรม องค์ความรู้ใหม่ ด้านนิติศาสตร์บูรณาการกับพระพุทธศาสนาเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมแบบองค์รวม มีความ เชี่ยวชาญในการออกแบบกระบวนการวิจัยโดยการบูรณาการด้านนิติศาสตร์และ พระพุทธศาสนา
ปีที่ ๓	นิสิตมีความเชี่ยวชาญในด้านนิติศาสตร์อย่างยั่งยืน เป็นนักกฎหมายและนักบริหารที่มี คุณธรรมและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางนิติศาสตร์ ตามหลักพุทธ นิติ ที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมอย่างยั่งยืน

๕. คำอธิบายรายวิชา (ระบุชื่อรายวิชา คำอธิบายรายวิชา)

๑. หมวดวิชาบังคับ

๑.๑ นับหน่วยกิต จำนวน ๓ หน่วยกิต (แผน ๑.๑ ไม่นับหน่วยกิต)

๘๒๓ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์

(๓) (๓-๐-๖)

(Legal Research Methodology)

ศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยทางนิติศาสตร์ระดับปริญญาเอก การวิจัยนิติศาสตร์เชิงคุณภาพ โดยเน้นหัวข้อทางนิติศาสตร์เชิงลึก การปรับแก้ไขกฎหมาย และสร้างแนวทฤษฎีในทางกฎหมาย ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง โดยใช้วิทยาการวิจัยทางนิติศาสตร์ต่างๆ ขั้นตอนและกระบวนการวิจัย ประเภทวิจัย การทบทวนวรรณกรรม การเลือกหัวข้อดัชนีพันธ์ การกำหนดประเด็นปัญหา การตั้งและทดสอบสมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำเค้าโครงวิทยานิพนธ์ การนำเสนอในรูปแบบขององค์ความรู้ใหม่ การเขียนบทคัดย่อ และเขียนบทความวิจัยเพื่อนำเสนอในระดับชาติและนานาชาติ ด้วยการปฏิบัติจริงในทุกกระบวนการทางการวิจัย

๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๙ หน่วยกิต

๘๒๓ ๑๐๒ พุทธปรัชญาแห่งศาสตร์

(๓) (๓-๐-๖)

(Buddhist Philosophy of Science)

ศึกษาวิเคราะห์ปฐมบทของพุทธปรัชญาแห่งศาสตร์ ปรัชญาเชิงศาสตร์ พุทธปรัชญาเถรวาท พระพุทธศาสนากับมิติแห่งวิทยาศาสตร์ ความเหมือนหรือความต่างแห่งพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ วิธีคิดแบบอริยสัจจกัับวิธีคิดแบบวิทยาศาสตร์ สัมพัทธภาพตามหลักพุทธธรรมและสัมมาทิศนะของนักวิทยาศาสตร์ที่มีต่อพระพุทธศาสนา

๘๒๓ ๑๐๓ สัมมนามหาวิทยาลัยสงฆ์กับสังคมไทย

(๓) (๓-๐-๖)

(Seminar on Buddhist University and Thai Society)

สัมมนาแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับประเด็นสำคัญของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตั้งแต่พัฒนาการจัดการศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กับสังคมไทยในด้านการผลิตบัณฑิต วิจัยและพัฒนา ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การจัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ การสร้างพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม และผลิตบัณฑิตให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดงานวิสาขบูชาโลก การเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนาของโลก และการดำเนินงานอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้มีต่อสังคมไทย รวมถึงแนวโน้มการพัฒนามหาวิทยาลัยสงฆ์ที่จะพึงมีในอนาคต

๘๒๓ ๑๐๔ วิปัสสนากรรมฐาน

(๓) (๓-๐-๖)

(Insight Meditation)

ศึกษาวิเคราะห์วิปัสสนากรรมฐานภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามระยะเวลาและสถานที่ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด โดยในภาคทฤษฎีเน้นศึกษาวิเคราะห์การปฏิบัติกรรมฐานของพระพุทธศาสนาของยุคต้นในพระไตรปิฎกและการปฏิบัติกรรมฐานในคัมภีร์ยุคหลัง เช่น วิมุตติมรรค วิสุทธิมรรค รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่าง ๆ ในสังคมไทย

๒. หมวดวิชาเอก ๖ หน่วยกิต

๘๒๓ ๒๐๕ สัมมนาปัญหาทางนิติศาสตร์ขั้นสูง

๓ (๓-๐-๖)

(Seminar on Advanced Legal Problems)

อภิปรายเชิงลึกและวิเคราะห์ประเด็นทางกฎหมาย มุ่งเน้นไปที่หัวข้อทางกฎหมาย ทฤษฎีทางกฎหมายที่ล้ำสมัยไปจนถึงการประยุกต์ใช้กฎหมายที่มีการพัฒนา อภิปรายกรณีศึกษาในสถานการณ์จริงและสมมติ เพื่อวิเคราะห์การนำหลักการทางกฎหมายไปใช้ในสถานการณ์ที่ซับซ้อน ช่วยให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้สำรวจความหมายเชิงปฏิบัติของกฎหมาย และเพิ่มทักษะการวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การทำดัชนีพันธ และการเขียนบทความวิชาการทางนิติศาสตร์

๘๒๓ ๒๐๖ นิติศาสตร์ในพระพุทธศาสนา

๓ (๓-๐-๖)

(Jurisprudence in Buddhism)

การศึกษานิติปรัชญาแนวพุทธศาสนา ความหมาย ความเป็นมา และหลักการของนิติศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา กระบวนวิธีพิจารณาคดีสงฆ์ การศึกษาและเปรียบเทียบกระบวนพิจารณาตัดสินคดีสงฆ์กับกระบวนพิจารณาคดีธรรมทางบ้านเมือง

๓. หมวดวิชาเลือก ๖ หน่วยกิต

๘๒๓ ๒๐๗ พุทธบูรณาการทางนิติศาสตร์

๓ (๓-๐-๖)

(Buddhist Integrated Jurisprudence)

ศึกษาและวิเคราะห์ การนำหลักการในพระพุทธศาสนา บูรณาการเข้ากับหลักทางนิติศาสตร์ การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมกับกฎหมายเพื่อส่งเสริมการปกครอง การระงับข้อพิพาททางเลือก การไกล่เกลี่ยและการปรองดอง การจัดการความขัดแย้งอย่างสันติ ดำรงความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ การเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากความผิด การตัดสินอย่างมีจริยธรรม การพิจารณาผลกระทบของการตัดสินใจทางกฎหมาย

๘๒๓ ๒๐๘ พุทธนิติเชิงประยุกต์

๓ (๓-๐-๖)

(Applied Buddhist Jurisprudence)

ศึกษากฎหมายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาและการประยุกต์ใช้ในกิจการของคณะสงฆ์ทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการเผยแผ่ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์ เพื่อดำรงความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในการปกครอง ลดความขัดแย้ง การไม่ใช้ความรุนแรง ส่งเสริมการปรองดองของชุมชนและสังคม

๘๒๓ ๒๐๙ กระบวนการทางยุติธรรมในศาล

๓ (๓-๐-๖)

(Justice Process in court)

ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎี หลักเกณฑ์และปัญหา กระบวนการทางยุติธรรมของศาลปกครอง ศาลยุติธรรม ศาลรัฐธรรมนูญ

๘๒๓ ๒๑๐ สัมมนากระบวนการยุติธรรมทางเลือก

๓ (๓-๐-๖)

(Seminar on Alternative Justice Process)

สัมมนาถกแถลงและวิเคราะห์ เกี่ยวกับประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ การระงับข้อพิพาททางเลือก กระบวนการไกล่เกลี่ย สถาบันอนุญาโตตุลาการ และบทบาทของหน่วยงานของรัฐ กระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด ในการเบี่ยงเบนคดีก่อนดำเนินคดีความ

๔. หมวดดุขุณินิพนธ์

๘๒๓ ๒๐๐ ดุขุณินิพนธ์ (แผน ๑.๑)

๔๘ (๐-๐-๑๔๔)

(Dissertation)

ศึกษาวิจัยและนำเสนอองค์ความรู้ ความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเองโดยการทำวิทยานิพนธ์อย่างเป็นระบบและถูกต้องตามหลักวิทยากรวิจัยทางนิติศาสตร์ นำหลักพุทธธรรมเข้ามาบูรณาการในงานดุขุณินิพนธ์ หัวข้อที่จะต้องไม่เคยมีการศึกษามาก่อน ดุขุณินิพนธ์จะต้องมีคุณภาพดีเยี่ยมและสะท้อนถึงความลุ่มลึกขององค์ความรู้ นำไปใช้ประโยชน์ได้ในเชิงวิชาการ หรือประยุกต์ใช้ในกิจการพระพุทธศาสนาได้ นิสิตต้องสามารถทำบทความจากงานดุขุณินิพนธ์ ที่มีคุณภาพสามารถตีพิมพ์ได้ในวารสารที่มีระบบการประเมิน ไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง

๘๒๓ ๔๐๐ ดุขุณินิพนธ์ (แผน ๒.๑)

๓๖ (๐-๐-๑๐๘)

(Dissertation)

ศึกษาวิจัยและนำเสนอองค์ความรู้ ความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเองโดยการทำวิทยานิพนธ์อย่างเป็นระบบและถูกต้องตามหลักวิทยากรวิจัยทางนิติศาสตร์ นำหลักพุทธธรรมเข้ามาบูรณาการในงานดุขุณินิพนธ์ หัวข้อที่จะต้องไม่เคยมีการศึกษามาก่อน ดุขุณินิพนธ์จะต้องมีคุณภาพดีเยี่ยมและสะท้อนถึงความลุ่มลึกขององค์ความรู้ นำไปใช้ประโยชน์ได้ในเชิงวิชาการหรือการประยุกต์ใช้ในกิจการพระพุทธศาสนาได้ นิสิตต้องสามารถทำบทความจากงานดุขุณินิพนธ์ ที่มีคุณภาพสามารถตีพิมพ์ได้ในวารสารที่มีระบบการประเมิน ไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง

หมวดที่ ๔

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. การพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	รหัส รายวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวน หน่วยกิต
PLO๑ สามารถอธิบาย แนวคิด ทฤษฎี ทาง นิติศาสตร์ชั้นสูง เชื่อมโยงความรู้ทาง นิติศาสตร์กับพุทธศาสตร์ และสามารถสร้าง องค์ความรู้ใหม่ โดยกระบวนการวิจัยทาง นิติศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๘๒๓ ๑๐๑	ระเบียบวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
	๘๒๓ ๒๐๕	สัมมนาปัญหาทางนิติศาสตร์ชั้นสูง	๓ (๓-๐-๖)
	๘๒๓ ๒๐๖	นิติศาสตร์ในพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
PLO๒ มีทักษะทางดิจิทัล ในการประยุกต์ใช้ ความรู้เชิงบูรณาการทางนิติศาสตร์และพุทธ ศาสตร์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาทาง กฎหมายที่เกิดขึ้นกับคณะสงฆ์และสังคมไทย	๘๒๓ ๒๐๗	พุทธบูรณาการทางนิติศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
	๘๒๓ ๑๐๓	สัมมนามหาวิทยาลัยสงฆ์กับ สังคมไทย	(๓) (๓-๐-๖)
	๘๒๓ ๒๑๐	สัมมนากระบวนการยุติธรรม ทางเลือก	๓ (๓-๐-๖)
PLO๓ ใช้ องค์ความรู้ในการวางแผน จัดระบบการบริหาร พัฒนางาน พัฒนาคน ตามหลักพุทธนิตี อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล	๘๒๓ ๒๐๘	พุทธนิตีเชิงประยุกต์	๓ (๓-๐-๖)
	๘๒๓ ๑๐๔	วิปัสสนากรรมฐาน	(๓) (๓-๐-๖)
PLO๔ เป็นผู้นำ ผู้บริหาร ที่ทันยุคทันสมัย ใฝ่ศึกษาหาความรู้ สร้างประโยชน์ให้กับ สังคมในยุคดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์	๘๒๓ ๑๐๒	พุทธปรัชญาแห่งศาสตร์	(๓) (๓-๐-๖)
	๘๒๓ ๒๐๙	กระบวนการทางยุติธรรมในศาล	๓ (๓-๐-๖)

๒. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร PLOs

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตร (PLOs)	Teaching & Learning Activities by Outcomes and Bloom's Taxonomy (วิธีการสอน)	Assessments by Outcomes and Bloom's Taxonomy (วิธีการประเมิน)
PLO๑ สามารถอธิบาย แนวคิด ทฤษฎี ทางนิติศาสตร์ชั้นสูง เชื่อมโยงความรู้ทางนิติศาสตร์ กับพุทธศาสตร์ และสามารถ สร้างองค์ความรู้ใหม่ โดย กระบวนการวิจัยทางนิติศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ	- บรรยายแบบปฏิสัมพันธ์ การสัมมนา เชิงวิพากษ์ - การใช้กรณีศึกษาเป็นหลัก (case- based learning) - การจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณา การกับการทำงาน (work integrated learning: wil)	-การนำเสนอวิพากษ์สถานการณ์ / กรณีศึกษา -การนำเสนองานมอบหมาย -การประเมินผลโดยใช้แบบประเมิน ความรู้ ๑. ผลการทดสอบและประเมิน ความรู้ อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ จึงจะถือว่าผ่าน เกณฑ์ ๒. ผลการประเมินการวิพากษ์และ นำเสนอผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก
PLO๒ มีทักษะทางดิจิทัล ในการ ประยุกต์ใช้ ความรู้เชิงบูรณาการ ทางนิติศาสตร์และพุทธศาสตร์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ทางกฎหมายที่เกิดขึ้นกับคณะ สงฆ์และสังคมไทย	- บรรยายแบบปฏิสัมพันธ์ การสัมมนา เชิงวิพากษ์ - การใช้กรณีศึกษาเป็นหลัก (case- based learning) - การจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณา การกับการทำงาน (work integrated learning: wil) - การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning) - การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (action-based learning for participants)	-การนำเสนอวิพากษ์สถานการณ์ / กรณีศึกษา -การนำเสนองานมอบหมาย -การประเมินผลโดยใช้แบบประเมิน ความรู้ ๑. ผลการทดสอบและประเมิน ความรู้ อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ จึงจะถือว่าผ่าน เกณฑ์ ๒. ผลการประเมินการวิพากษ์และ นำเสนอผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก
PLO๓ ใช้ องค์ความรู้ในการ วางแผน จัดระบบการบริหาร พัฒนางาน พัฒนาคน ตามหลัก	- กิจกรรมกลุ่มย่อยและการ นำเสนอ (small group activities and presentations)	- -การนำเสนองานมอบหมาย -การประเมินผลโดยใช้แบบประเมิน ความรู้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตร (PLOs)	Teaching & Learning Activities by Outcomes and Bloom's Taxonomy (วิธีการสอน)	Assessments by Outcomes and Bloom's Taxonomy (วิธีการประเมิน)
พุทธรณี อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล	-การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (participative learning through action) -การปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคม (csr)	๑. ผลการทดสอบและประเมิน ความรู้ อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ จึงจะถือว่าผ่าน เกณฑ์ ๒. ผลการประเมินการวิพากษ์และ นำเสนองานผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก
PLO๔ เป็นผู้นำ ผู้บริหาร ที่ทัน ยุคทันสมัย ใฝ่ศึกษาหาความรู้ สร้างประโยชน์ให้กับสังคมในยุค ดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์	-บรรยายแบบปฏิสัมพันธ์ เชิงวิพากษ์ -การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้าง ความรู้ด้วยตัวผู้เรียน (constructivist theory) โดยให้ผู้เรียนวิเคราะห์และ สังเคราะห์ องค์ความรู้ด้วยตนเอง -การใช้กรณีศึกษาเป็นหลัก (case- based learning) -กิจกรรมกลุ่มย่อยและการนำเสนอ (small group activities and presentations)	-การนำเสนอวิพากษ์สถานการณ์ /กรณีศึกษา -วัดและประเมินจากผลการศึกษา ค้นคว้าหรือแก้โจทย์ปัญหา -วัดและประเมินจากการนำเสนองาน เป็นกลุ่ม/รายบุคคล การเป็นผู้นำและผู้ ตามที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน ๑. ผลการทดสอบและประเมิน ความรู้ อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ จึงจะถือว่าผ่าน เกณฑ์ ๒. ผลการประเมินการวิพากษ์และ นำเสนองานผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก ๓. ผลการประเมินจากการสังเกต พฤติกรรมการเป็นผู้นำและผู้ตามผ่าน เกณฑ์ระดับดีมาก

ทั้งนี้ เกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วย
การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	C+	C	F
ค่าระดับ	๔.๐๐	๓.๖๗	๓.๓๓	๓.๐๐	๒.๕๐	๒.๐๐	๐

หมวดที่ ๕

ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร คณาจารย์และที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑ ระบบ

บัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับคณะสังคมศาสตร์ จัดการศึกษาระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

บัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับคณะสังคมศาสตร์หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับของมหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของบัณฑิตวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผนดังนี้

โดยผู้ศึกษาทั้ง แผน ๑.๑ และแผน ๒.๑ จะต้องสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) ด้วยข้อเขียน และหรือสอบปากเปล่า

ระบบการศึกษาในเรื่องอื่น ๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ มาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้ ๑ ภาคการศึกษา มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ หรือระเบียบปฏิบัติอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

๓.๑ รายวิชาภาคฤดูร้อน ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๓.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๓.๓ ดุษฎีนิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๒. การดำเนินการหลักสูตร

วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

พร้อมเริ่มเปิดสอน ในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๒ ภาคการศึกษาปกติ โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษาดังนี้

ภาคการศึกษาที่ ๑	๑ มิถุนายน – ๓๑ ตุลาคม
ภาคการศึกษาที่ ๒	๑ พฤศจิกายน – ๓๑ มีนาคม
ภาคการศึกษาฤดูร้อน	๑ เมษายน – ๓๑ พฤษภาคม

๓. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

จัดการศึกษาแบบชั้นเรียน

๔. การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ชื่อ สกุล ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

๕.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
รองศาสตราจารย์	พระสิทธินิติธาดา,รศ.ดร. (ชลัช โชติพิโตโต/ พรหมะวัน)	- น.ต. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	๒๕๕๕
		- น.ม. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	๒๕๕๒
		- น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๔๘
อาจารย์	พระครูสุตรัตนบัณฑิต,ดร. (ประยูร โชติวิโร/คำมา)	- น.ต. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๖๔
		- น.ม. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๕๘
		- ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหิดล	๒๕๕๐
		- น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	๒๕๔๘
		- พธ.บ. (บริหารรัฐกิจ)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๕
รองศาสตราจารย์	รศ.ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช	- Ph.D. (Political Science)	Dr.BAM University, India.	๒๕๔๓
		- M.A. (Political Science)	Dr.BAM University, India.	๒๕๓๘
		- น.ม. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	๒๕๖๕
		- ป.บัณฑิตทางกฎหมายปกครอง	สำนักงานศาลปกครอง	๒๕๖๑
		- น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	๒๕๕๙
		- พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๕

๕.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
รองศาสตราจารย์	พระสิทธินิติธาดา,รศ.ดร. (ชลัช โชติทนต์/ พรหมะวัน)	- น.ด. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	๒๕๕๕
		- น.ม. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	๒๕๕๒
		- น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๔๘
อาจารย์	พระครูสุตรัตนบัณฑิต,ดร. (ประยูร โชติวิโร/คำมา)	- น.ด. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๖๔
		- น.ม. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	๒๕๕๘
		- ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหิดล	๒๕๕๐
		- น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	๒๕๔๘
		- พธ.บ. (บริหารรัฐกิจ)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๕
รองศาสตราจารย์	รศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	- Ph.D. (Political Science)	Dr.BAM University, India.	๒๕๔๓
		- M.A. (Political Science)	Dr.BAM University, India.	๒๕๓๘
		- น.ม. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	๒๕๖๕
		- ป.บัณฑิตทางกฎหมาย ปกครอง	สำนักงานศาลปกครอง	๒๕๖๑
		- น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	๒๕๕๙
		- พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๕
รองศาสตราจารย์	รศ.ดร.โกเมศ ขวัญเมือง	- น.ด. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยนิช ฝรั่งเศส	๒๕๒๖
		- น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๕๑๗
รองศาสตราจารย์	รศ.ดร.ภูริวัจน์ บุญยวุฒิปรีดา	- ป.ร.ด. (รัฐศาสตร์)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๔
		- พธ.ด. (การพัฒนาสังคม)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๒
		- น.ด. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	๒๕๕๗
		- พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗
		- ศศ.ม. (การบริหารและ พัฒนาสังคม)	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๒๕๕๘
		- วทม. (สถาปัตยกรรมสิ่งแวดล้อม)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๒๕๕๔
		- น.ม. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๒
		- ร.ม. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๒
		- น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๐

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ผศ.ดร.สมบัติ อรรถพิมล	- น.ด. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๖๔
		- ร.ป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)	มหาวิทยาลัยชินวัตร	๒๕๕๙
		- น.ม. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๒
		- ป.บัณฑิตทางกฎหมาย มหาชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๕๔๘
		- ร.ม. (บริหารรัฐกิจ)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๕๔๖
		- น.บ.ท. (เนติบัณฑิตไทย)	เนติบัณฑิตยสภา	๒๕๑๔
		- น.บ. (นิติศาสตร์)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๕๑๓

๕.๓ อาจารย์พิเศษ

- ๕.๓.๑ ศ.ดร.วิชณุ เครืองาม
 ๕.๓.๒ ศ.ดร.บวรศักดิ์ อูวรรณโณ
 ๕.๓.๓ ศ.ดร.บรรเจิด สิงหนาม
 ๕.๓.๔ ศ.รชทอง จันทรางศุ
 ๕.๓.๕ ศ.ณรงค์ ใจหาญ

๖. งบประมาณตามแผน

๖.๑ งบประมาณรายรับ

รายการรับ	ประมาณรายรับในปีงบประมาณ				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ค่าธรรมเนียมการศึกษา	๔,๐๐๐,๐๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
รายได้อื่นๆ (สุทธิ) - รายรับจากงานวิจัย - การบริการวิชาการ	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	-	-	-	-
รวม	๔,๑๕๐,๐๐๐	๗,๖๕๐,๐๐๐	๑๐,๑๕๐,๐๐๐	๑๐,๑๕๐,๐๐๐	๑๐,๑๕๐,๐๐๐

๖.๒ งบประมาณรายจ่าย

รายการจ่าย	ประมาณความต้องการในปีงบประมาณ				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
งบดำเนินการ					
- ค่าตอบแทนบุคลากรสายวิชาการ	๒,๖๕๘,๖๐๐	๒,๖๕๘,๖๐๐	๒,๖๕๘,๖๐๐	๒,๖๕๘,๖๐๐	๒,๖๕๘,๖๐๐
- ค่าตอบแทนบุคลากรประจำสายสนับสนุน	๒๔๕,๘๘๐	๒๔๕,๘๘๐	๒๔๕,๘๘๐	๒๔๕,๘๘๐	๒๔๕,๘๘๐
- ค่าตอบแทนวิทยากร อาจารย์พิเศษ	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
ค่าเดินทาง ค่าที่พัก					
- ค่าจัดซื้อหนังสือและวารสาร	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
- ค่าวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
งบลงทุน					
- ค่าครุภัณฑ์	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
- ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	-	-	-	-	-
งบพัฒนาบุคลากร	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
รวม	๔,๒๐๔,๔๘๐	๔,๒๐๔,๔๘๐	๔,๒๐๔,๔๘๐	๔,๒๐๔,๔๘๐	๔,๒๐๔,๔๘๐

๖.๓ สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนสำหรับหลักสูตรนี้

มีกระบวนการในการจัดการความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยความพร้อมทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทำวิจัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด การบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ Wifi และอื่นๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยพิจารณาการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาจากผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรมีสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน ประกอบด้วย หนังสือและตำราวิชาการ วารสาร ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตศาสตร์มีในห้องสมุด มจร ประมาณจำนวน ๓๒,๖๔๗ เล่ม โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลของห้องสมุดอื่นๆ จำนวน ๕ ฐาน มีงานวิจัยที่สัมพันธ์กับสาขาวิชานิติศาสตร์อีกประมาณ จำนวน ๑,๒๕๐ เล่ม มีวารสารรองรับการตีพิมพ์บทความ จำนวน ๕ วารสาร มีห้องต่างๆ ดังนี้

๑. ห้องเรียน ๗ ห้อง
๒. ห้องพักอาจารย์พิเศษ ๓ ห้อง
๓. ห้องพักอาจารย์ประจำ ๖ ห้อง
๔. ห้องธุรการ ๑ ห้อง
๕. ห้องสมุด ๑ ห้อง
๖. ห้องค้นคว้าวิทยานิพนธ์ ๑ ห้อง
๗. ห้องประชุม ๓ ห้อง

๖.๔. แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี

๑) แผนการรับนิสิตแผน ๑.๑

ระดับชั้นปี	จำนวนนิสิต(รูปหรือคนคน)				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ชั้นปีที่ ๑	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
ชั้นปีที่ ๒		๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
ชั้นปีที่ ๓			๑๐	๑๐	๑๐
รวมจำนวนนิสิต	๑๐	๒๐	๓๐	๓๐	๓๐
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา			๑๐	๑๐	๑๐

๒) แผนการรับนิสิตแผน ๒.๑

ระดับชั้นปี	จำนวนนิสิต(รูปหรือคนคน)				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ชั้นปีที่ ๑	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
ชั้นปีที่ ๒		๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
ชั้นปีที่ ๓			๑๕	๑๕	๑๕
รวมจำนวนนิสิต	๑๕	๓๐	๔๕	๔๕	๔๕
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา			๑๕	๑๕	๑๕

หมวดที่ ๖

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑.๑ นิสิตแผน ๑.๑ และ ๒.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาใดก็ได้ จากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑.๒ มีผลสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย

๒. วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับคณะสังคมศาสตร์จะดำเนินการเกี่ยวกับการรับนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาเอก ในแต่ละปีการศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

๑. ผู้สมัครต้องเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์/งานวิจัยที่มีความเป็นไปได้ มีรายละเอียดครอบคลุมประเด็น ดังต่อไปนี้

- ๑.๑ หัวข้อวิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ๑.๒ สารบัญ
- ๑.๓ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- ๑.๔ คำถามการวิจัย
- ๑.๕ วัตถุประสงค์การวิจัย
- ๑.๖ ขอบเขตการวิจัย
- ๑.๗ สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)
- ๑.๘ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย
- ๑.๙ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๑.๑๐ วิธีดำเนินการวิจัย
- ๑.๑๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย
- ๑.๑๒ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- ๑.๑๓ บรรณานุกรม
- ๑.๑๔ ประวัติผู้วิจัย

๒. ผู้สมัครต้องผ่านสอบข้อเขียนวัดความรู้ในรายวิชาตามที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษากำหนด และสอบวัดความรู้ด้านภาษาอังกฤษที่ดำเนินการโดยสถาบันภาษา ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้สมัครต้องสอบผ่านการวัดความรู้ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

- ๑) ทักษะด้านการฟัง (Listening) ๑๐๐ คะแนน

๒) ทักษะด้านการพูด (Speaking)	๑๐๐ คะแนน
๓) ทักษะด้านการอ่าน (Reading)	๑๐๐ คะแนน
๔) ทักษะด้านการเขียน (Writing)	๑๐๐ คะแนน
รวม	๔๐๐ คะแนน

ผู้สมัครที่ได้ผลสอบเกินร้อยละ ๖๐ จากคะแนนเต็ม ถือว่าสอบผ่านการวัดความรู้ด้านภาษาอังกฤษ

๓. ผู้สอบผ่านข้อเขียนต้องสอบสัมภาษณ์ในเนื้อหาโครงสร้างดัชนีพันธกิจ/งานวิจัยที่เสนอ ตามข้อ ๑ และความรู้ความสามารถด้านอื่น ๆ ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

๔. ผู้สอบเข้าได้ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย ต้องเข้ารายงานตัวตามวัน เวลา และสถานที่ที่บัณฑิตวิทยาลัย หรือคณะสังคมศาสตร์กำหนด

๓. ปัญหาของนิสิตแรกเข้า และ ๔. กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิต

ปัญหาการปรับตัวในการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา ปัญหาการขาดความรู้พื้นฐานในสาขาวิชา ทักษะในการวิจัย ทักษะด้านภาษาอังกฤษ และทักษะการเขียนโครงการวิจัย

ปัญหาของนิสิตแรกเข้า	กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา
ขาดความรู้พื้นฐานในสาขาวิชา	จัดอบรมวิชาปรับพื้นฐาน
ทักษะสถิติการวิจัย	จัดโครงการอบรมสถิติวิจัยโดยจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้เป็นกรณีพิเศษ และมีการจัดโครงการคลินิกวิจัย เพื่อรองรับการเติมเต็มถึงกระบวนการวิจัยของผู้วิจัย
ทักษะภาษาอังกฤษ	จัดโครงการอบรมวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตระดับปริญญาเอก และสร้างความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษโดยใช้เอกสารภาษาอังกฤษประกอบการสอน
การเขียนโครงการวิจัย	จัดคลินิกวิจัยไว้ให้นิสิตเข้าปรึกษาเรื่องการวิจัยเป็นการเฉพาะ

ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นหลัก

หมวดที่ ๗

การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

๗.๑ กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

การกำหนดระบบและกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ เกิดขึ้นเพื่อแสดงหลักฐานยืนยันหรือสนับสนุนว่านิสิตและคณาจารย์บัณฑิตทุกคนมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้านเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิ เป็นอย่างน้อย

๗.๑.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

การทวนสอบในทุกรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การสัมมนา การทำคณาจารย์นิพนธ์ จะต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ โดยให้เป็นความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนในการออกข้อสอบหรือกำหนดกลไกและกระบวนการสอบ และมีการประเมินแผนการสอนสัมพันธ์กับการประเมินข้อสอบ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนจากผลการสอบ โดยคณะกรรมการประจำหลักสูตรหรือคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในหรือภายนอกสถาบัน รวมถึงการประเมินอาจารย์ และการประเมินผลการเรียนการสอน โดยนิสิตเอง ส่วนการทวนสอบในระดับหลักสูตร ให้มีระบบประกันคุณภาพภายในของสาขาวิชานิติศาสตร์เอง ระบบประกันคุณภาพภายในระดับคณะ และระบบประกันคุณภาพภายในระดับสถาบัน เพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

๗.๑.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา เน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อของคณาจารย์บัณฑิต โดยทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพของหลักสูตร การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน โดยมีหัวข้อการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

๑ สถานะการได้งานทำหรือศึกษาต่อของคณาจารย์บัณฑิต ประเมินจากการได้งานทำหรือศึกษาต่อตรงตามสาขาหรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง และระยะเวลาในการหางาน โดยทำการประเมินจากคณาจารย์บัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

๒ ตำแหน่งงานและความก้าวหน้าในสายงานของคณาจารย์บัณฑิต

๓ ความพึงพอใจของคณาจารย์บัณฑิต ต่อความรู้ความสามารถที่ได้เรียนรู้จาก หลักสูตร ที่ใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔ ความพึงพอใจของผู้ใช้คณาจารย์บัณฑิตหรือนายจ้าง พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีข้อเสนอแนะต่อสิ่งที่คาดหวังหรือต้องการจากหลักสูตรในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

๕ ความพึงพอใจของสถาบันการศึกษาอื่น ซึ่งรับคณาจารย์บัณฑิตที่สำเร็จจากหลักสูตรเข้าศึกษาต่อเพื่อปริญญาสาขาอื่น โดยประเมินทางด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติอื่นๆ

๖ ความเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์พิเศษและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของคณาจารย์บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้อองค์ความรู้ และการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษา และสังคมในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๗ ผลงานของนิสิตและคณาจารย์นิพนธ์ที่สามารถวัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น

- จำนวนผลงานวิจัยที่เผยแพร่
- จำนวนกิจกรรมเพื่อสังคมและประเทศชาติ
- จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม
- จำนวนรางวัล ผลงาน ประกาศเกียรติคุณที่ได้รับระดับชาติและนานาชาติ

๗.๒ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

แผน ๑.๑

๑. สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำดุษฎีนิพนธ์ เสนอดุษฎีนิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

๒. ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๓. สอบผ่านภาษาอังกฤษ และเลือกสอบภาษาต่างประเทศอีก ๑ ภาษา คือ ภาษาบาลี, ภาษาสันสกฤต, ภาษาเยอรมัน, ภาษาญี่ปุ่น, ภาษาจีน, หรือภาษาฝรั่งเศส, นิสิตชาวต่างประเทศที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ สามารถเลือกภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

๔. เกณฑ์อื่นๆ ต้องปฏิบัติตามวิปัสสนากรรมฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

แผน ๒.๑

๑. ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

๒. สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำดุษฎีนิพนธ์ เสนอดุษฎีนิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

๓. ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ เรื่อง

๔. สอบผ่านภาษาอังกฤษ และเลือกสอบภาษาต่างประเทศอีก ๑ ภาษา คือ ภาษาบาลี, ภาษาสันสกฤต, ภาษาเยอรมัน, ภาษาญี่ปุ่น, ภาษาจีน, หรือภาษาฝรั่งเศส, นิสิตชาวต่างประเทศที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ สามารถเลือกภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

๕. เกณฑ์อื่นๆ ต้องปฏิบัติตามวิปัสสนากรรมฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวดที่ ๘

การประกันคุณภาพหลักสูตร

๘.๑ การกำกับมาตรฐานหลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตรจัดให้ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สป.อว. ตามรายละเอียดต่อไปนี้

- จัดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวน ๓ คน ซึ่งมีคุณสมบัติและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ ทำหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล ติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา และมีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคณาจารย์นิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบคณาจารย์นิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอน

- จัดให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งมีคุณสมบัติและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ ทำหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา มีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคณาจารย์นิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบคณาจารย์นิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอน

- มีการควบคุมภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาคณาจารย์นิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕

- ผลงานคณาจารย์นิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของคณาจารย์นิพนธ์ของผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕

- จัดให้มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรับผิดชอบในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกๆ ๕ ปี

๘.๒ บัณฑิต

- มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อวัดผลและควบคุมคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

- มีการพัฒนาและส่งเสริม ควบคุมและติดตามให้ผลงานนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผลงานวิชาการในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๘.๓ นิสิต

- มีการวางแผนกระบวนการรับนิสิตอย่างมีระบบ มีกลไก นำไปสู่การปฏิบัติและจัดให้มีการวัดผล ประเมินผลเพื่อติดตามและนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาคุณภาพกระบวนการรับนิสิต โดยกำหนดคุณสมบัติของนิสิตให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร เกณฑ์ในการคัดเลือกมีความโปร่งใส ชัดเจนมีเครื่องมือในการคัดเลือกนิสิตที่มีความพร้อมสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

- สำหรับนิสิตที่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดในการประกาศรับ หลักสูตร มีกระบวนการในการเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตก่อนเข้าศึกษา อย่างมีระบบ มีกลไก นำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผลติดตามเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเตรียมความพร้อมให้นิสิตก่อนเข้าการศึกษาหรือได้รับการพัฒนาจนมีคุณสมบัติครบถ้วนเกณฑ์ขั้นต่ำ เพื่อให้สามารถเรียนในหลักสูตรได้จนสำเร็จการศึกษา

- มีกระบวนการในการส่งเสริมและพัฒนานิสิต มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนา โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาความรู้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีมีจิตสำนึกสาธารณะ

- มีกระบวนการในการดูแลให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ และมีการวางระบบการป้องกันหรือการบริหารจัดการความเสี่ยงของนิสิต เพื่อให้นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

- มีการรักษาอัตราความคงอยู่ อัตราความสำเร็จการศึกษา โดยการควบคุมติดตามและประเมินผลความพึงพอใจของนิสิตต่อการหลักสูตร และมีการจัดรายงานผลการจัดการข้อร้องเรียนของนิสิต เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพหลักสูตร

๘.๔ คณาจารย์

- มีการวางแผนกระบวนการการบริหารและการพัฒนาอาจารย์ โดยการรับอาจารย์ใหม่ต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชานิติศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง โดยมีระบบมีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและมีการติดตามประเมินผลเพื่อการพัฒนา ในการรับอาจารย์ใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถาบันและหลักสูตร มีกลไกการคัดเลือกที่เหมาะสมและโปร่งใส

- มีการวางแผนกระบวนการบริหารอาจารย์ อย่างมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและประเมินผลเพื่อการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ที่มีคุณสมบัติทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างชัดเจน และมีความเหมาะสมกับคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ มีระบบการกำหนดภาระงานและแรงจูงใจในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การบริหารอาจารย์ประจำหลักสูตรมีระเบียบและมีความโปร่งใสชัดเจน

- มีระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ โดยการกำหนดแผนการลงทุน งบประมาณและทรัพยากรและกิจกรรมการดำเนินงาน เพื่อกำกับติดตามคุณภาพของอาจารย์อย่างมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผลเพื่อการพัฒนา มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์สนับสนุนการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ และมีการรักษาอัตราการคงอยู่ของอาจารย์ โดยการกำกับควบคุมให้อัตราอาจารย์มีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนิสิตที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตร โดยจัดให้มีการประเมินผลความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตร

๘.๕ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียนและการประกันผลลัพ์การเรียนรู้

- มีกระบวนการในการวางแผนควบคุมกำกับสาระของรายวิชาในหลักสูตร อย่างมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ในการการจัดทำรายวิชาต่างๆ ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย มีความก้าวหน้าก้าวหน้าทันวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยมีการบริหารจัดการเปิดรายวิชาต่างๆ ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก ที่เน้นนิสิตเป็นสำคัญ สามารถตอบสนองความต้องการของนิสิตและตลาดแรงงาน

- มีกระบวนการในการควบคุมกำกับมาตรฐานของหัวข้อคุณุณิพนธ์ที่เน้นความสามารถในการใช้การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

- มีกระบวนการในการวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน อย่างมีระบบ มีกลไกในการนำไปสู่การปฏิบัติและการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา โดยมีการพิจารณากำหนดผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน และมีการกำกับติดตามอาจารย์ในการจัดทำรายละเอียดของรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา

- มีการกำหนดเกณฑ์ในการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาคุณุณิพนธ์ที่มีความเหมาะสมกับหัวข้อคุณุณิพนธ์ และมีกระบวนการในการติดตามกำกับควบคุมการให้ความช่วยเหลือในการทำคุณุณิพนธ์ ตั้งแต่กระบวนการพัฒนาหัวข้อจนถึงการทำคุณุณิพนธ์ การสอบป้องกัน และการเผยแพร่ผลงานวิจัยจนสำเร็จการศึกษา

- มีกระบวนการในประเมินผู้เรียนที่มีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ในการติดตามการประเมินผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณุณิพนธ์ระดับอุดมศึกษา มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต การกำกับการประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร และมีการวางระบบการประเมินคุณุณิพนธ์ที่มีคุณภาพ

- มีการวัดผลและรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรตามคู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา

หมวดที่ ๙

ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร

๙.๑ การวางแผนคุณภาพ

หลักสูตรได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่มีประสบการณ์ด้านสาขาวิชานิติศาสตร์และสาขาวิชาที่สัมพันธ์ทั้งที่เป็นบรรพชิตและคฤหัสถ์ โดยมีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) เพื่อนำมาออกแบบหลักสูตรและกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และตัววัดผลลัพธ์การเรียนรู้ ทำให้ผู้มีส่วนได้เสียของหลักสูตรมั่นใจว่าจะสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ได้

๙.๒. การรักษาคุณภาพ

มีการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตทุกปีการศึกษา เพื่อตรวจสอบว่า หลักสูตรได้ดำเนินการตามแผนที่วางไว้และนิสิตได้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้รายปีทุกรูปหรือคน และในกรณีที่พบว่าอาจมีความเสี่ยงหรือความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน นอกจากนี้หลักสูตรมีระบบและกลไกการจัดการข้อร้องเรียนของนิสิต ตั้งแต่วิธีการและช่องทางการร้องเรียน การจัดการข้อร้องเรียนและการแจ้งกลับเพื่อให้ผู้ร้องเรียนได้ทราบผลการจัดการข้อร้องเรียน

๙.๓ การควบคุมคุณภาพ

มีการประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด ๘ ข้อ ๘.๖ โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน)

๙.๔ การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ

การประเมินหลักสูตรในภาพรวม ดำเนินการด้วยรูปแบบต่างๆ อาทิ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ออกแบบอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานวิชาการ เพื่อสอบถามและสัมภาษณ์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของคณาจารย์บัณฑิตจากกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

๙.๔.๑ นิสิตปีสุดท้าย/คณาจารย์บัณฑิตใหม่

๙.๔.๒ นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา

๙.๔.๓ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

จากการรวบรวมข้อมูลการประเมินทั้งหมดจะทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตรทั้งในภาพรวมและในแต่ละรายวิชา กรณีที่พบปัญหาของรายวิชาก็สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้นๆ ได้ทันที ซึ่งก็จะเป็นการปรับปรุงย่อย ในการปรับปรุงย่อยนั้นควรทำได้ตลอดเวลาที่พบปัญหา สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับนั้นจะกระทำทุก ๕ ปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้คณาจารย์บัณฑิตและผู้มีส่วนได้เสียอยู่เสมอ

ภาคผนวก ก

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ ของมหาวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖**

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๘

(๓) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๙

(๔) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(๕) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๕๓

(๖) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับที่ ๖) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ข้อ ๔ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเรียบร้อยแล้ว

“หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา” หมายถึง หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

- ๒ -

หมวด ๑ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- ข้อ ๗ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- ๗.๑ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต
- ๗.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และ
- ๗.๑.๒ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต
- ๗.๒ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
- ๗.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และ
- ๗.๒.๒ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต
- ๗.๓ ระดับมหาบัณฑิต
- ๗.๓.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง
- ๗.๓.๒ ต้องได้ระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาหรือผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ
- ๗.๓.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต
- ๗.๔ ระดับดุษฎีบัณฑิต
- ๗.๔.๑ ระดับดุษฎีบัณฑิต แผน ๑.๑ และแผน ๒.๑
- ๑) ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง
- ๒) ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันสำเร็จการศึกษา หรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ
- ๓) มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และ
- ๔) ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต
- ๗.๔.๒ ระดับดุษฎีบัณฑิต แผน ๑.๒ และแผน ๒.๒
- ๑) ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือเปรียญธรรมเก้าประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ
- ๒) ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค
- ๓) มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และ
- ๔) ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๘ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ สอดคัดเลือกว่าผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

หมวด ๒ การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาคตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา ระบบทวิภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลา ศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ประจำบัณฑิตวิทยาลัยก็ได้

ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๑๐.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต

๑๐.๓ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต

โครงสร้างของแต่ละหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยว่าด้วยโครงสร้างหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

๑๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติมี ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ หรือเทียบเคียงได้ไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๑.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ๑ และแผน ๒ ให้มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๓ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต

แผน ๑.๑ และแผน ๒.๑ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อระดับหลักสูตร ดุษฎีบัณฑิตให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๒ ภาคการศึกษาปกติ

แผน ๑.๒ และแผน ๒.๒ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและเข้าศึกษาต่อระดับดุษฎีบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๖ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๔ การนับเวลาใน ข้อ ๑๑ ให้นับเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิต ที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

ข้อ ๑๒ นิสิตผู้ขอเปลี่ยนสาขาวิชาต้องเรียนในสาขาวิชาเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา โดย ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเดิมและหลักสูตรใหม่ และคณะกรรมการประจำ บัณฑิตวิทยาลัย

เมื่อได้รับอนุมัติ ให้นิสิตที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชารายชื่อของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้ ศึกษาไว้แล้วต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาตามเกณฑ์ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ รายวิชานั้นต้องได้ผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า B (๓.๐๐) หรือ S

การเปลี่ยนสาขาวิชาและการขอโอนหน่วยกิตให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

เมื่ออนุมัติแล้วให้บัณฑิตวิทยาลัยแจ้งสำนักทะเบียนและวัดผลทราบ

- ๔ -

ข้อ ๑๓ การลาพักและการกลับเข้าศึกษาใหม่

๑๓.๑ นิสิตที่มีเหตุจำเป็น อาจลาพักการศึกษาภาคใดภาคหนึ่งเมื่อได้ศึกษาในหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ โดยความเห็นชอบของผู้อำนวยการหลักสูตรหรือประธานหลักสูตร

นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัยภายใน ๓๐ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาใหม่ หากพ้นจากกำหนดการลาพักการศึกษาดังกล่าว นิสิตอาจขอลาพักการศึกษาเป็นกรณีพิเศษในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๓.๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๑๓.๑.๒ มีความจำเป็นต้องเดินทางไปต่างประเทศ

๑๓.๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๑๓.๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยให้ลาพักการศึกษาให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมอยู่ในระยะเวลาศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว ในกรณีนี้ ให้นิสิตได้ W ในทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

เมื่ออนุมัติแล้วให้บัณฑิตวิทยาลัยแจ้งสำนักทะเบียนและวัดผลทราบ

ข้อ ๑๔ การฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต

นิสิตฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑๔.๑ ได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาจากสภามหาวิทยาลัย

๑๔.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาที่ ๑ ต่ำกว่า ๒.๕๐

๑๔.๓ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐

๑๔.๔ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑.๑ หรือข้อ

๑๑.๒ หรือข้อ ๑๑.๓ แล้วแต่กรณี

๑๔.๕ มหาวิทยาลัยลงโทษให้ฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ ๓๒.๕

๑๔.๖ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาพักตามข้อ ๑๓ หรือไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติตามข้อ ๑๗.๕

๑๔.๗ ได้รับอนุมัติให้ลาออกจากการเป็นนิสิต

๑๔.๘ มรณภาพหรือตาย

ข้อ ๑๕ นิสิตที่ฟื้นฟูสภาพตามข้อ ๑๔.๖ และ ๑๔.๗ อาจขอกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้ภายในกำหนดระยะเวลา ๒ ปี นับจากวันที่นิสิตฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต และถ้าคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติ ให้คิดระยะเวลาที่ฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตนั้นรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด ในกรณีเช่นนี้ นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เหมือนกับ ผู้ลาพักการศึกษาทั่วไป

หมวด ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและการลงทะเบียนรายวิชา

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

- ๕ -

๑๖.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อสำนักทะเบียนและวัดผลตามวันเวลา สถานที่ และช่องทางที่กำหนดเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาที่ต้องศึกษาในภาคนั้นทั้งหมด

๑๖.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบ เป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วัน หลังจากที่กำหนดไว้ มิฉะนั้น จะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบ ตามความในวรรคแรกแล้วต่อมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตให้เรียบร้อยภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ไม่เกิน ๑๔ วัน นับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษา

๑๖.๓ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาในหลักสูตรใดต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในหลักสูตรนั้น และจะศึกษาเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้

สำหรับหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ หรือหลักสูตรควบปริญญาตรีและปริญญาโท หรือหลักสูตรควบปริญญาโท ๒ ปริญญา หรือหลักสูตรระดับปริญญาโทควบปริญญาเอกในสาขาเดียวกัน ให้ศึกษาเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันได้ ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนรายวิชา

๑๗.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาตามกำหนดเวลาในปฏิทินการศึกษา โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

๑๗.๒ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ นับจากวันเปิดภาคการศึกษา ไม่มีสิทธิ์ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหลักสูตร

๑๗.๓ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษาต้องไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

๑๗.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนล่าช้ากว่าที่กำหนด ต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๗.๕ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนวิชาในภาคการศึกษาใด ต้องลาพักการศึกษาตามเงื่อนไข ที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓ หากไม่ปฏิบัติตามต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต

๑๗.๖ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาครบตามหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหนึ่งรูปหรือคนเป็นผู้แนะนำและช่วยวางแผนการศึกษา โดยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยหรือผู้อำนวยการหลักสูตรเป็นผู้แต่งตั้งจากอาจารย์ประจำหลักสูตร

ข้อ ๑๙ การถอน เพิ่ม และเปลี่ยนรายวิชา

๑๙.๑ การถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายใต้เงื่อนไขและมีผลสืบเนื่องดังต่อไปนี้

๑๙.๑.๑ ในกรณีที่ถอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในทะเบียน

- ๖ -

๑๙.๑.๒ ในกรณีที่ขอลอนหลังจาก ๑๔ วัน ของภาคการศึกษาปกติ แต่ไม่เกิน ๓๐ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป นิสิตจะได้รับ W ในรายวิชาที่ลอน

๑๙.๑.๓ ถ้านิสิตขอลอนรายวิชาใด เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๒ นิสิตจะได้ F ในรายวิชานั้น เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลพิเศษซึ่งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติให้ลอนได้ ในกรณีเช่นนี้ นิสิตจะได้ W ในรายวิชานั้น

๑๙.๒ การเพิ่มหรือเปลี่ยนรายวิชาให้กระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปและหากพ้นกำหนดนี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้นั้นจะต้องมีเวลาศึกษาต่อไปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

หมวด ๔

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๐ การวัดผลการศึกษา

๒๐.๑ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยทำการวัดผลระหว่างภาคด้วยวิธีการทดสอบ การเขียนรายงาน การมอบหมายงานให้ทำ หรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชานั้น

เมื่อสิ้นภาคการศึกษา ให้มีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้น หรือจะใช้วิธีการวัดผลอย่างอื่นที่เหมาะสมกับลักษณะของวิชานั้น ๆ ก็ได้

บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดวิธีการที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ เพื่อใช้ในการวัดผลตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชา หรือรายวิชาก็ได้

๒๐.๒ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบไล่หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ตามเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น และหรือมีผลการทดสอบระหว่างภาคการศึกษาหรืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นที่พอใจของอาจารย์ประจำวิชา

ข้อ ๒๑ การประเมินผลการศึกษา

๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษารายวิชา แบ่งเป็น ๗ ระดับและค่าระดับ ดังนี้

ระดับ A A- B+ B C+ C F

ค่าระดับ ๔.๐๐ ๓.๖๗ ๓.๓๓ ๓.๐๐ ๒.๕๐ ๒.๐๐ ๐

๒๑.๒ ในรายวิชาใดที่หลักสูตรกำหนดให้เป็นรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตให้แสดงผลการศึกษาในรายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
S (Satisfactory)	เป็นที่พอใจ
U (Unsatisfactory)	ไม่เป็นที่น่าพอใจ

๒๑.๓ ในรายวิชาใดยังไม่ได้ทำการวัดผล หรือไม่มีการวัดผล ให้รายงานการศึกษารายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- ๗ -

สัญลักษณ์	สภาพการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
SP (Satisfactory Progress)	ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
UP (Unsatisfactory Progress)	ไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
W (Withdrawn)	ถอนรายชื่อวิชาที่ศึกษา
Au (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๔ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๒๑.๔.๑ ให้ใช้ IP (In Progress) สำหรับวิทยานิพนธ์ที่อยู่ระหว่างการเรียบเรียง

๒๑.๔.๒ การประเมินผลคุณวุฒิวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้กำหนดเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐๐
ดีมาก (Very Good)	B+	๓.๕๐
ผ่าน (Passed)	B	๓.๐๐
ตก (Failed)	F	๐

๒๑.๕ การให้ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๕.๑ นิสิตถอนรายวิชา เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๕.๒ นิสิตเข้าสอบและสอบตกตามข้อ ๒๐.๑

๒๑.๕.๓ นิสิตไม่มีสิทธิ์เข้าสอบตามข้อ ๒๐.๒

๒๑.๕.๔ นิสิตไม่แก้ค่า I ตามข้อ ๒๑.๖.๒ วรรคสุดท้าย

๒๑.๕.๕ นิสิตทำผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

๒๑.๖ การให้ I จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒๑.๖.๑ นิสิตมีเวลาเรียนในรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่ไม่ได้สอบ เพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๑.๖.๒ อาจารย์ประจำวิชาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา เพราะนิสิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์ การแก้ค่า I นิสิตจะต้องสอบและหรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชาให้ครบถ้วน เพื่อให้อาจารย์ประจำวิชาวัดผลและส่งผลการศึกษานิสิตผู้นั้นแกบัณฑิตวิทยาลัยภายในภาคการศึกษาถัดไป

๒๑.๗ การให้ S จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๗.๑ รายวิชาซึ่งมีผลการศึกษาเป็นที่พอใจและหลักสูตรกำหนดให้วัดผลการศึกษาโดยไม่มีค่าระดับ

๒๑.๗.๒ รายวิชาซึ่งนิสิตได้ลงทะเบียนศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยและได้รับอนุมัติให้โอนหน่วยกิตตามข้อ ๑๒

๒๑.๘ การให้ U จะกระทำเฉพาะในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดว่าให้วัดผลโดยไม่มีค่าระดับ และมีผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๙ การให้ IP จะกระทำเพื่อแสดงฐานะของวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค นับแต่ภาคที่นิสิตลงทะเบียนเพื่อทำวิทยานิพนธ์

๒๑.๑๐ การให้ W จะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่ได้รับอนุมัติไว้ ใน ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๙.๑.๒ และข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๑๑ การให้ Au ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๑๒ การให้ SP จะให้เฉพาะกรณีที่ป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจแต่ยังมิได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อ นิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไป ตามหลักสูตรแล้วแต่ถ้า นิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ SP เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

๒๑.๑๓ การให้ UP จะให้เฉพาะกรณีที่ป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจแต่ยังมิได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้วแต่ถ้า นิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่อง ในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ UP นั้น เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

ข้อ ๒๒ การนับหน่วยกิตและการลงทะเบียนรายวิชาซ้ำ

๒๒.๑ การนับหน่วยกิตให้ครบหลักสูตร ให้นับหน่วยกิตเฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบได้ระดับ A, B, C หรือ S เท่านั้น เว้นแต่รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นวิชาบังคับหรือวิชาเอก ซึ่งนิสิตต้องได้ไม่ต่ำกว่า B หรือ S

๒๒.๒ นิสิตที่ได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในรายวิชาบังคับหรือวิชาเอก ต้องลงทะเบียนศึกษา รายวิชานั้นอีกและสอบให้ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี

๒๒.๓ ในกรณีที่นิสิตได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในวิชาเลือก นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนรายวิชาเดิม หรืออาจลงทะเบียนรายวิชาอื่นในกลุ่มเดียวกันได้

๒๒.๔ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนรายวิชาซ้ำหรือแทนตามที่หลักสูตรกำหนดการนับหน่วย กิตตามข้อ ๒๒.๑ นับจำนวนหน่วยกิตได้เพียงครั้งเดียว

ข้อ ๒๓ ให้มีการประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค โดยคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ย ประจำภาคของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น และคำนวณหาค่าเฉลี่ยสะสมสำหรับ รายวิชาทั้งหมดทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน

ข้อ ๒๔ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคให้คำนวณโดยคูณค่าระดับของแต่ละรายวิชาด้วยหน่วยกิต ของรายวิชานั้นแล้วรวมผลคูณของแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกันและหารผลรวมนั้นด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น โดยคิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

ข้อ ๒๕ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I, S, U, W และ Au ไม่ให้นำรายวิชานั้นมา คำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๒๔

- ๙ -

หมวด ๕**การทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุขฎิณิพนธ์**

ข้อ ๒๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยออกประกาศว่าด้วยการทำและการสอบสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุขฎิณิพนธ์

ข้อ ๒๗ การเสนอโครงร่างและลงทะเบียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุขฎิณิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

๒๗.๑ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ที่ศึกษารายวิชามาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

๒๗.๒ นิสิตหลักสูตรระดับดุขฎิณิบัณฑิต แผน ๑ มีสิทธิ์เสนอโครงร่างดุขฎิณิพนธ์ เพื่อขอเสนอ อนุมัติลงทะเบียนทำดุขฎิณิพนธ์ เมื่อได้สอบผ่านรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตและสอบผ่านการการสอบวัด คุณสมบัติ

๒๗.๓ นิสิตหลักสูตรระดับดุขฎิณิบัณฑิต แผน ๒ มีสิทธิ์เสนอโครงร่างดุขฎิณิพนธ์ เพื่อขออนุมัติ ลงทะเบียนทำดุขฎิณิพนธ์ เมื่อศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร และสอบผ่านการสอบวัด คุณสมบัติ

๒๗.๔ นิสิตสามารถลงทะเบียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุขฎิณิพนธ์ได้ หลังจากได้รับอนุมัติ หัวข้อและโครงร่างแล้ว

ข้อ ๒๘ รูปแบบของสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุขฎิณิพนธ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๙ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุขฎิณิพนธ์ ซึ่งสอบผ่านการประเมินแล้วให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาระดับมหาบัณฑิตหรือรับปริญญาระดับดุขฎิณิบัณฑิต

การนำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุขฎิณิพนธ์ ตามวรรคหนึ่ง ออกเผยแพร่สู่สาธารณะ ต้องได้รับ อนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยก่อน

หมวด ๖**การสำเร็จการศึกษา**

ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าและไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๑

๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๔ ได้ค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระดับ ๔ แต้ม

๓๐.๕ ได้ค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า B ในวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกรายวิชา และได้รับระดับ s ในกรณี ที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น s หรือ u

๓๐.๖ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ๑ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และส่ง วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๐.๗ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ๒ สอบผ่านการประเมินผลความรู้ สอบผ่านการ ประเมินผลสารนิพนธ์ และส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

- ๑๐ -

๓๐.๘ สารนิพนธ์และวิทยานิพนธ์หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือ อย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมด หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือ สิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

๓๐.๙ ดุษฎีนิพนธ์ในหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต ให้ดำเนินการดังนี้

แผน ๑.๑ และแผน ๑.๒ ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการ ตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย ๒ เรื่อง หรือ

ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่าง น้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย ๑ เรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อย ๑ เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่าง น้อย ๑ สิทธิบัตร

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ ดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจาก คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย ๓ คน ที่เป็นผู้มีความรู้ความ เชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

สำหรับนิสิตระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

แผน ๒.๑ และแผน ๒.๒ ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการ ตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตาม ประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ ดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจาก คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย ๓ คน ที่เป็นผู้มีความรู้ความ เชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

สำหรับนิสิตระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อาจ เผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

ข้อ ๓๑ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับปริญญาและประกาศนียบัตร

๓๑.๑ มีคุณสมบัติตามข้อ ๓๐

๓๑.๒ ไม่ติดค้างค่าธรรมเนียมใด ๆ

๓๑.๓ ไม่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษใด ๆ

หมวด ๗

ความประพฤติและวินัยนิสิต

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดเกี่ยวกับการสอบและความผิดอื่น ๆ ต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่ง ตามสมควรแก่ความผิด ดังนี้

๓๒.๑ ภาคทัณฑ์

๓๒.๒ ให้สอบตกรายวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือหลายรายวิชา

- ๑๑ -

๓๒.๓ ให้สอบตกหมดทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น

๓๒.๔ ให้พักการศึกษาตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษาถึง ๓ ภาคการศึกษาแล้วแต่กรณี

๓๒.๕ ให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๓๓ นิสิตต้องมีความประพฤติเรียบร้อยดีงาม ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยและได้รับโทษนอกจากที่ระบุไว้แล้วในข้อ ๓๒ นิสิตต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ความผิดดังนี้

๓๓.๑ ชดใช้ค่าเสียหาย

๓๓.๒ ระวังการให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรมีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๓๓.๓ ระวังการออกไปแสดงผลการศึกษามีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาลงโทษนิสิตที่มีความประพฤติเสียหาย หรือกระทำผิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ ตามสมควรแก่กรณี

เฉพาะกรณีที่นิสิตกระทำผิดระเบียบการสอบทุกประเภทของบัณฑิตวิทยาลัยให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับกรรมการควบคุมการสอบเป็นผู้พิจารณาลงโทษตามสมควรแก่กรณี ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ การดำเนินการใด ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ และยังคงดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ในขณะที่ข้อบังคับนี้มีผลบังคับใช้บังคับ ให้ดำเนินการหรือปฏิบัติกรต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

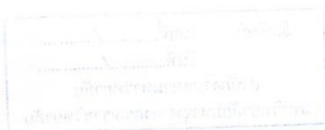
สำหรับนิสิตหลักสูตรที่ต้องดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้คงดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พระพรหมวชิรธาดา

(พระพรหมวชิรธาดา)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ พ.ศ. ๒๕๖๕**

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับมหาวิทยาลัย ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ประกอบด้วย

๕.๑ ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย

๕.๒ รองประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี

๕.๓ กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองคณบดี

๕.๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่รูปหรือคนที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี

๕.๕ กรรมการผู้เป็นคณาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานในระดับบัณฑิตศึกษานumerousรูปหรือคนที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี

๕.๖ กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการสำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๕.๗ ผู้ช่วยเลขานุการ ได้แก่ อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ประจำบัณฑิตวิทยาลัยจำนวนสองรูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้ง

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย

๖.๑ ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย

๖.๒ รองประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี

๖.๓ กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองคณบดี และหัวหน้าภาควิชา

๖.๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสี่รูปหรือคนที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี

๖.๕ กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการสำนักงานคณบดี

- ๒ -

๖.๖ ผู้ช่วยเลขานุการ ได้แก่ อาจารย์ประจำหรือเจ้าหน้าที่ประจำคณะจำนวนสองรูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้ง

ข้อ ๗ กรรมการตามข้อ ๕.๔, ๕.๕ และข้อ ๖.๔ มีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการตามข้อ ๕.๔, ๕.๕ และข้อ ๖.๔ พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ข้อ ๘ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

- (๑) วางนโยบายและแผนงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนงานของมหาวิทยาลัย
- (๒) ควบคุมดูแลการจัดการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (๓) พิจารณาหลักสูตรและงานที่เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อนำเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๔) พิจารณาวางระเบียบ ออกข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานเพื่อเสนอต่อสภาวิชาการ

(๕) พิจารณาให้ความเห็นแก่สภาวิชาการในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาภายใต้การบริหารจัดการของบัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะ

(๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบและดำเนินการตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกระทำการใดๆ ที่อยู่อำนาจและหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะ

(๘) ให้คำปรึกษาและเสนอแนะการปฏิบัติงานแก่คณบดี

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่สภาวิชาการหรืออธิการบดีมอบหมาย

ข้อ ๙ ให้มีการประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะอย่างน้อยปีละหกครั้ง วิธีการประชุมให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัยมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

พระพรหมวชิรธิต์

(พระพรหมวชิรธิต์)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับคุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖**

อนุญาตให้เป็นไปตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงเห็นสมควรออกระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ คุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ของบัณฑิตวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงมีมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

**หมวดที่ ๑
บททั่วไป**

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับคุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่องการสอบหัวข้อและโครงร่างระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๔ ระเบียบนี้

“หัวข้อโครงร่าง” หมายความว่า หัวข้อและโครงร่างคุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และหรือสารนิพนธ์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ที่คณบดีแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินการสอบ

-๒-

“ดุชฎินิพนธ์” หมายความว่า งานวิจัยของนิสิตระดับหลักสูตรดุชฎินิพนธ์
 “วิทยานิพนธ์” หมายความว่า งานวิจัยของนิสิตระดับหลักสูตรมหาบัณฑิตแผน ๑
 “สารนิพนธ์” หมายความว่า งานวิจัยของนิสิตระดับหลักสูตรมหาบัณฑิตแผน ๒
 “การสอบป้องกัน” หมายความว่า การที่นิสิตนำเสนอผลงานวิจัยของตนที่ได้ศึกษาค้นคว้าตามระเบียบวิธีวิจัยต่อคณะกรรมการ อีกทั้งนิสิตได้ตอบข้อสงสัยและประเด็นคำถามตามแนวคิด ทฤษฎีหลักการและเหตุผลจนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการอย่างครบถ้วน ผ่านระบบปากเปล่าหรือออนไลน์

ข้อ ๕ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ ๖ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวดที่ ๒

การขอสอบและอนุมัติโครงร่างและการลงทะเบียน

ข้อ ๗ การขอสอบและอนุมัติโครงร่าง

๗.๑ ให้นิสิตเสนอโครงร่างตามคู่มือที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด โดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อเสนอคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบโครงร่าง

๗.๒ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้องพร้อม หัวข้อโครงร่างที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบโครงร่าง จำนวน ๑ ฉบับ และจะต้องมีลายเซ็นรับรองของประธานกรรมการหรือกรรมการควบคุมโครงร่าง พร้อมลายเซ็นของกรรมการและเลขานุการสอบโครงร่าง เพื่อเสนอคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณานุมัติโครงร่าง

๗.๓ นิสิตที่มีสิทธิลงทะเบียนดุชฎินิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ ต้องศึกษาในรายวิชาและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร

๗.๔ การลงทะเบียนดุชฎินิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ ต้องยื่นคำร้องขอลงทะเบียนและชำระค่าธรรมเนียมลงทะเบียน ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง กรณีที่นิสิตชำระค่าธรรมเนียมลงทะเบียนล่าช้า ต้องชำระค่าปรับตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๕ กรณีนิสิตดำเนินการทำวิจัยที่เกี่ยวกับการวิจัยในมนุษย์ ให้ทำหนังสือขอใบรับรองจริยธรรมการวิจัยเอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและใบยินยอมตามเอกสารสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์กำหนด

ข้อ ๘ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงร่าง

๘.๑ การเปลี่ยนแปลงโครงร่างใหม่ทั้งหมดนิสิตต้องปฏิบัติตามข้อ ๗ (๗.๑) และ (๗.๒)

-๓-

๘.๒ การขอเปลี่ยนแปลงโครงสร้างใด ๆ เกี่ยวกับคณาจารย์ วิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ที่ไม่ใช่สาระสำคัญให้นิสิตยื่นแบบคำร้องตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลที่ขอเปลี่ยนแปลงต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติโดยผ่านคณะกรรมการควบคุม เมื่อได้รับการอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงให้นำส่งโครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงใหม่ต่อบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๓ คณะกรรมการควบคุม

ข้อ ๘ คณะกรรมการควบคุม

๘.๑ วิทยานิพนธ์ คณาจารย์ ในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก คณะกรรมการควบคุมเป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ รูป/คน แต่ไม่เกิน ๓ รูป/คน ประธานควบคุมต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม วิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

๘.๒ สารนิพนธ์ ในระดับปริญญาเอก ให้เป็นไปตามข้อ ๘.๑ สารนิพนธ์ หรือ การค้นคว้าอิสระ ในระดับปริญญาโท ให้อาจารย์ประจำหลักสูตร เป็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ๑ ท่าน โดยคุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

๘.๓ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ คณาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำคณาจารย์ วิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์
- (๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการขอสอบของนิสิต

ข้อ ๑๐ กรณีมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการควบคุมให้นิสิตยื่นคำร้องโดยได้รับความเห็นชอบจากกรรมการควบคุมเดิมเพื่อเสนอคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาลงนามแต่งตั้ง

ข้อ ๑๑ รูปแบบการเขียนคณาจารย์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ ให้เป็นไปตามคู่มือทำคณาจารย์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

หมวดที่ ๔ การรายงานความก้าวหน้าคณาจารย์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์

ข้อ ๑๒ การรายงานความก้าวหน้า

๑๒.๑ นิสิตระดับปริญญาโททุกสาขา ผู้ได้รับผลการศึกษา ตั้งแต่ ๒ หน่วยกิต ขึ้นไป และยังไม่ได้ยื่นเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ทุก ๑ เดือน

-๔-

๑๒.๒ นิสิตระดับปริญญาเอกทุกสาขา ผู้ได้รับผลการศึกษาดังแต่ ๒ หน่วยกิตขึ้นไป และยังไม่ได้อื่นเสนอขอสอบหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ทุก ๑ เดือน

๑๒.๔ นิสิตผู้ลงทะเบียนทำดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และหรือสารนิพนธ์แล้ว ต้องมารายงานความก้าวหน้าต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ทุก ๓ เดือน

หมวดที่ ๕ การสอบป้องกัน

ข้อ ๑๓ การขอสอบป้องกัน

๑๓.๑ นิสิตระดับปริญญาโท มีสิทธิขอสอบป้องกันวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ได้รับอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์และลงทะเบียนวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์เรียบร้อยแล้ว

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนมีคุณสมบัติตามเงื่อนไขที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนด และได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ซึ่งผ่านการประมวลและ รับรองผลจากสำนักทะเบียนและวัดผล

(๓) ผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๔) ผ่านการตรวจสอบการลอกเลียนงานวรรณกรรมทางวิชาการด้วยโปรแกรม อักษรวิสุทธิ หรือโปรแกรมอื่นที่มีมาตรฐานตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๕) ผ่านการตรวจรูปแบบตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๖) สอบผ่านภาษาอังกฤษตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๗) ชำระค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้ครบถ้วน ไม่มีหนี้สินผูกพันมหาวิทยาลัย

(๘) ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา เห็นชอบให้ สอบป้องกันได้ และคณบดีคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ลงนามอนุมัติ

๑๓.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก มีสิทธิขอสอบป้องกันดุษฎีนิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๕ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ได้รับอนุมัติโครงร่างดุษฎีนิพนธ์และลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์เรียบร้อยแล้ว

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนมีคุณสมบัติตามเงื่อนไขที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนด และได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ซึ่งผ่านการประมวลจาก สำนักทะเบียนและวัดผล

(๓) ผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๔) ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติด้านภาษาต่างประเทศ

(๕) ผ่านการนำเสนอวิทยุพิจารณาตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

-๕-

- (๖) ผ่านการตรวจสอบการลอกเลียนงานวรรณกรรมทางวิชาการด้วยโปรแกรม
อักษรวิสุทธิ์ หรือโปรแกรมอื่นที่มีมาตรฐานตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด
- (๗) ผ่านการตรวจรูปแบบตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด
- (๘) ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติครบตามที่หลักสูตรกำหนด
- (๙) คณะกรรมการควบคุม เห็นชอบให้สอบป้องกันได้ และคณบดีคณบดีบัณฑิต
วิทยาลัย ลงนามอนุมัติ
- (๑๐) ชำระค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้ครบถ้วน ไม่มีหนี้สินผูกพันมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการตรวจสอบ

- ๑๔.๑ คุณสมบัติของกรรมการสอบดุขุณินิพนธ์ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการ
มาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
- ๑๔.๒ คุณสมบัติของกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ให้เป็นไปตามประกาศ
คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
- ๑๔.๓ ให้หลักสูตรพิจารณาเลือกกรรมการสอบที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาแล้วให้เสนอต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง
- ๑๔.๔ เมื่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการสอบแล้ว ให้หลักสูตร
ดำเนินการจัดสอบตามที่กำหนดไว้
- ๑๔.๕ รายงานคณะกรรมการตรวจสอบให้ถือเป็นความลับสำหรับผู้สอบก่อนวันสอบ
- ๑๔.๖ ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบไม่สามารถมาสอบได้ ให้แจ้งต่อประธานกรรมการ
สอบ พร้อมให้มีหนังสือแจ้งผลการสอบด้วย
- ในกรณีที่มิเหตุจำเป็น ให้ประธานและคณะกรรมการสอบพิจารณารูปแบบการสอบใน
ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้ตามความเหมาะสม

หมวดที่ ๖

การประเมินผล ดุขุณินิพนธ์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์

ข้อ ๑๕ การประเมินผลดุขุณินิพนธ์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์

- ๑๕.๑ ให้คณะกรรมการตรวจสอบดุขุณินิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และหรือสารนิพนธ์ ทำการ
ประเมินผลโดยกำหนดเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellence)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ.๒๕๕๒**

เพื่อให้การจัดการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย เพละเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๒ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ภาคการศึกษาฤดูร้อน ต้องมีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และมีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเท่ากับการศึกษาภาคปกติ

ข้อ ๔ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๕ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๗ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๒

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๕๗**

เพื่อให้การศึกษาวชิการกรรมฐานของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ดังนี้

(๑) วางนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การวัดผลและติดตามผลลัพธ์ของการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๒) กำหนดวัน เวลาและสถานที่ สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๓) รายงานผลการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานต่อมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔ ให้นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในวัน เวลาและสถานที่ตามที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

(๑) นิสิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

(๒) นิสิตระดับมหาบัณฑิตต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

(๓) นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน โดยให้ใช้กับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๕ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และเพื่อเป็นการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไว้ดังต่อไปนี้

๑. **ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต** มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๘	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต

๒. **ระดับปริญญาโท** มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ๑ แบบวิชาการ เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แผน ๑.๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แผน ๑.๒ ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๓	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๖	หน่วยกิต

~ ๒ ~

๒) แผน ๒ แบบวิชาชีพหรือปฏิบัติการ เป็นการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชาและการค้นคว้าอิสระเชิงประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพ ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และทำการศึกษาอิสระ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต
การศึกษาค้นคว้าอิสระ		๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๖	หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำคุณนิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

แผน ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องทำคุณนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แผน ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี หรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำคุณนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

๒) แผน ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน ดังนี้

แผน ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และทำคุณนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๓	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๓	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๔๘	หน่วยกิต

แผน ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี หรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และทำคุณนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๔๘	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๗๒	หน่วยกิต

~ ๓ ~

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พระพรหมวชิราธิบดี

(พระพรหมวชิราธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐

เพื่อให้การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย และเพื่ออนุรักษ์ให้เป็นไปตามข้อ ๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัย ว่าด้วย การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัย ว่าด้วย การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๔ และ ข้อ ๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัย ว่าด้วย เกณฑ์วัดระดับความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้เข้าศึกษาหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๙) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภาวิชาการ ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ให้ใช้ประกาศนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา” หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยทุกสาขาวิชา

ข้อ ๕ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษซึ่งมีผลการทดสอบมีอายุไม่เกิน ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับการทดสอบ โดยมีผลการทดสอบตามเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งดังนี้

(๑) ผลสอบ MCU-GET	ไม่ต่ำกว่า	๒๒๐	คะแนน
(๒) ผลสอบ TOEFL Paper Based	ไม่ต่ำกว่า	๕๐๐	คะแนน
(๓) ผลสอบ TOEFL Computer Based	ไม่ต่ำกว่า	๑๗๓	คะแนน
(๔) ผลสอบ TOEFL Internet Based	ไม่ต่ำกว่า	๖๑	คะแนน
(๕) ผลสอบ IELTS	ไม่ต่ำกว่า	๕.๐	คะแนน
(๖) ผลสอบ CU-TEP	ไม่ต่ำกว่า	๖๖	คะแนน
(๗) ผลสอบ TU-GET	ไม่ต่ำกว่า	๕๕๐	คะแนน

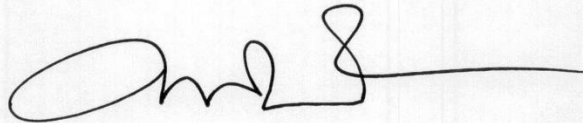
ข้อ ๕ นิสิตหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษซึ่งมีผลการทดสอบมีอายุไม่เกิน ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับการทดสอบ โดยมีผลการทดสอบตามเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งดังนี้

(๑) ผลสอบ MCU-GET	ไม่ต่ำกว่า	๒๔๐	คะแนน
(๒) ผลสอบ TOEFL Paper Based	ไม่ต่ำกว่า	๕๕๐	คะแนน
(๓) ผลสอบ TOEFL Computer Based	ไม่ต่ำกว่า	๒๑๓	คะแนน
(๔) ผลสอบ TOEFL Internet Based	ไม่ต่ำกว่า	๗๙	คะแนน
(๕) ผลสอบ IELTS	ไม่ต่ำกว่า	๕.๕	คะแนน
(๖) ผลสอบ CU-TEP	ไม่ต่ำกว่า	๗๐	คะแนน
(๗) ผลสอบ TU-GET	ไม่ต่ำกว่า	๖๐๐	คะแนน

ข้อ ๖ กรณีมีปัญหาในการตีความ หรือการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัย และการวินิจฉัยของอธิการบดีให้ถือเป็นที่สุด

ข้อ ๗ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(พระพรหมบัณฑิต,ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นการเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๔๙ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) และมาตรา ๕๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศกำหนดชื่อปริญญา ในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อ เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดังนี้

(๑) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจหรือรัฐประศาสนศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ

(ก) เอก ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.” หรือ “รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รป.ด.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.” หรือ “Doctor of Public Administration” ใช้อักษรย่อ “D.P.A.”

(ข) โท ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รป.ม.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Master of Public Administration” ใช้อักษรย่อ “M.P.A.”

(ค) ตรี ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รป.บ.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Bachelor of Public Administration” ใช้อักษรย่อ “B.P.A.”

(๒) สาขาวิชารัฐศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ

(ก) เอก ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) โท ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “รัฐศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ร.ม.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Master of Political Science” ใช้อักษรย่อ “M.Pol.Sc.”

(ค) ตรี ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “รัฐศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ร.บ.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Bachelor of Political Science” ใช้อักษรย่อ B.Pol.Sc.”

(๓) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ

(ก) เอก ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) โท ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศ.ม.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Master of Economics” ใช้อักษรย่อ “M.Econ.”

(ค) ตรี ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “เศรษฐศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศ.บ.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Bachelor of Economics” ใช้อักษรย่อ “B.Econ.”

(๔) สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ

(ก) เอก ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Doctor of Philosophy” ใช้อักษรย่อ “Ph.D.”

(ข) โท ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สส.ม.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Master of Social Work” ใช้อักษรย่อ “M.S.W.”

(ค) ตรี ชื่อภาษาไทยเรียกว่า “สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สส.บ.” และชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า “Bachelor of Social Work” ใช้อักษรย่อ “B.S.W.”

ข้อ ๒ การกำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่ใช้อยู่ก่อนประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ให้การกำหนดชื่อปริญญาและอักษรย่อดังกล่าวเป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

พระธรรมสุธี

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดการพิจารณาหัวข้อและอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์

เพื่อการดำเนินการพิจารณาหัวข้อและอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์ มีช่วงระยะเวลาที่แน่นอน อันจะทำให้
 นิสิตผู้ประสงค์จะขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์สามารถวางแผนจัดทำได้สอดคล้องกับช่วงระยะเวลาที่
 ประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จึงประกาศกำหนดการไว้เป็นแนวปฏิบัติดังนี้

ครั้งที่ ๑	วันที่ ๒๐ - ๒๘ กุมภาพันธ์	ของทุกปี
ครั้งที่ ๒	วันที่ ๒๐ - ๓๑ พฤษภาคม	ของทุกปี
ครั้งที่ ๓	วันที่ ๒๐ - ๓๑ สิงหาคม	ของทุกปี
ครั้งที่ ๔	วันที่ ๒๐ - ๓๐ พฤศจิกายน	ของทุกปี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔

(พระศรีสิทธิมินิ)

รักษาการคณบดี

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับคฤหัสถ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัยจึงสมควรกำหนดรายวิชาบาลี ให้ศึกษาเพิ่มเติม

อาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่อังคารที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงให้ยกเลิกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ และกำหนดรายวิชาบาลี ให้ศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

๑. วิชา ๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓) (๓-๐-๖)
Usage of Pali I
๒. วิชา ๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓) (๓-๐-๖)
Usage of Pali II

ให้รายวิชาเหล่านี้เป็นรายวิชาเรียนเสริมโดยไม่นับหน่วยกิตและแสดงผลการเรียนด้วยสัญลักษณ์ S หรือ U นิสิตที่สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษาตั้งแต่ประโยค ป.ธ.๓ ขึ้นไป หรือสำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรภาษาบาลี ไม่ต้องลงทะเบียนเรียน

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ประวัติอาจารย์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชานิติศาสตร์

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

พระสิทธินิติธาดา, รศ.ดร. (ชลัช โชติหตุโต/พรหมะวัน)

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชานิติศาสตร์
๒. สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
- น.ด. (นิติศาสตร์)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
- น.ม. (นิติศาสตร์)	๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
- น.บ. (นิติศาสตร์)	๒๕๔๘	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสพการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	กฎหมายเกี่ยวกับพระสงฆ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	กฎหมายอาญา ๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	กฎหมายคณะสงฆ์ของไทย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	กฎหมายอาญา ๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ผลงานทางวิชาการ

๕.๑ งานวิจัย

พระครูธรรมธรรฐาพร ปภสฺสโร, พระสิทธินิติธาดา (ชลัช โชติหตุโต), เซน นคร. “ผลลัพธ์และความคาดหวังที่เกิดขึ้นจากเครือข่ายทางสังคมของคณะสงฆ์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน”. รายงานการวิจัย. ทุนวิจัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๕. ตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗.

<https://soo๔.tci-thaijo.org/index.php/jidir/issue/view/๑๗๘๘๓>

พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส, พระสิทธินิติธาดา (ชลัช โชติหตุโต), พระมหาภราดร ฐิริสโร. “สำรวจและรวบรวมข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองคณะสงฆ์ในปัจจุบัน”. รายงานการวิจัย. ทุนวิจัยมหาวิทยาลัยมหา

จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๕. ตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗.

<https://soo๔.tci-thaijo.org/index.php/jidir/issue/view/๑๗๘๘๓>

พระอุดมสิทธินายก, พระสิทธินิติธาดา (ชลัช โชติทตโต), อุดุลย์ คนแรง. “สภาพปัญหาในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. รายงานการวิจัย. ทุนวิจัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๓. ตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗.

<https://soo๔.tci-thaijo.org/index.php/jidir/issue/view/๑๗๘๘๓>

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

พระครูสุตรัตนบัณฑิต,ดร. (ประยูร โชติวโร/คำมา)

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ สาขาวิชานิติศาสตร์
๒. สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
- น.ด. (นิติศาสตร์)	๒๕๖๔	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- น.ม. (นิติศาสตร์)	๒๕๕๘	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- ศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)	๒๕๕๐	มหาวิทยาลัยมหิดล
- น.บ. (นิติศาสตร์)	๒๕๔๘	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- พธ.บ. (บริหารรัฐกิจ)	๒๕๔๕	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	คณะพุทธศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	กฎหมายปกครอง	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	นิติปรัชญาแนวพุทธ	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	สิทธิมนุษยชน	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับพระธรรมทูต	วิทยาลัยพระธรรมทูต ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	หลักพุทธธรรม	วิทยาลัยพระธรรมทูต ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	จรรยาบรรณสำหรับพระธรรมทูต	วิทยาลัยพระธรรมทูต ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	สหวิทยาการในพระไตรปิฎก	คณะพุทธศาสตร์ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	พระไตรปิฎกกับศาสตร์สมัยใหม่	คณะพุทธศาสตร์ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ผลงานทางวิชาการ

๕.๑ งานวิจัย

พระมหาประยูร โชติวโร (คำมา), ปฏิธรรม สำเนียง, นงลักษณ์ ยอดมงคล, ชาลีมาศ ต้นสุเทพวีรวงศ์, สุขภาวะองค์กรรวมเชิงพุทธของพระสงฆ์: นโยบาย สิทธิประโยชน์ และรูปแบบการเกื้อกูลต่อชุมชนในสังคมไทย, วารสารวิจัยวิชาการ: ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔ (๒๐๒๒): ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔ (กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๕)

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/247484>

พระมหาประยูร โชติวโร (คำมา) และคณะ, (๒๕๖๓), โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พระนิสิตปฏิบัติศาสนกิจสู่การสร้างสังคมสุขภาวะ, ทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (หัวหน้าคณะทำงานพื้นที่ภาคกลางและภาคใต้)

https://www.mcu.ac.th/directory_uploads/administrator/file_upload/20201225095333_D263461C-7050-4A2B-AE7B-E874A8D869EA.pdf

พระมหาประยูร คำมา, สุนีย์ มัลลิกะมาลย์, พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร (พรธนา), การพัฒนากฎหมายในกระบวนการยุติธรรมสงฆ์ไทย, วารสารสหวิทยาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๔)

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/journalfms-thaijo/article/view/255063>

\

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

รศ.ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชานิติศาสตร์
 ๒. สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
Ph.D. (Political Science)	๒๕๔๓	Dr.BAM University, India.
M.A. (Political Science)	๒๕๓๘	Marathwada University, India
น.ม. (นิติศาสตร์)	๒๕๖๕	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ป.บัณฑิตทางกฎหมายปกครอง	๒๕๖๑	สำนักงานศาลปกครอง
พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)	๒๕๓๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
น.บ. (นิติศาสตร์)	๒๕๕๙	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ภาษาอังกฤษในสาขานิติศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สัมมนาแนวคิดทางการเมืองของนักคิดสำคัญใน ตะวันออก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การจัดการสิ่งแวดล้อม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ภาษาอังกฤษสำหรับนิติศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	สัมมนานโยบายสาธารณะและการวางแผน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	นิติศาสตร์ในพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การจัดการโครงการชั้นสูง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	สัมมนาการเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พุทธปรัชญาแห่งศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การสื่อสารทางการเมือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ผลงานทางวิชาการ

๕.๑ งานวิจัย

ธัชชนันท์ อิศรเดช. (๒๕๖๔). แนวทางและความเป็นไปได้ในการมอบอำนาจรัฐให้เอกชนออกคำสั่งทางปกครอง.

วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑๐ (ตุลาคม ๒๕๖๔) น.๒๔๕-๒๖๑. (TCI Group ๒)

<https://soo๓.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/๒๕๖๑๓๘>

ธัชชนันท์ อิศรเดช, (๒๕๖๕). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล, วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ วัดวังตะวันตก จังหวัดนครศรีธรรมราช, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม ๒๕๖๕) น.๔๘๒-๔๙๙ (TCI Group ๑)

<https://soo๔.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/view/๒๕๕๗๖๖>

ธัชชนันท์ อิศรเดช, ณิชกร ยกชูณะชัย, กรกฎ ทองชะโชค, ศันสนีย์ จันทร์อานุกาภาพ และทวิศักดิ์ พุฒสุขชี, (๒๕๖๕). องค์ความรู้ที่ส่งผลต่อความร่วมมือหรือหรือความสำเร็จในกระบวนการไกล่เกลี่ย, วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช, ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๒ (กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) น.๒๔๕-๒๖๑. (TCI Group ๒)

<https://soo๓.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/๒๖๑๔๖๕>

ธัชชนันท์ อิศรเดช, ณิชกร ยกชูณะชัย, กรกฎ ทองชะโชค, ศันสนีย์ จันทร์อานุกาภาพ และทวิศักดิ์ พุฒสุขชี, (๒๕๖๕). การพัฒนาแนวทางการไกล่เกลี่ยด้วยคู่มือให้ความรู้ในคดีอาญาที่มีผู้เสียหาย, วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช, ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๑๐ (ตุลาคม ๒๕๖๕) น.๑๖-๓๑. (TCI Group ๒)

<https://soo๓.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/๒๖๔๔๓๒>

ธัชชนันท์ อิศรเดช, พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย (คงคาไหว), สังเวียน เทพผา, ปุญญาตา จงละเอียด และจรัญ ศรีสุข. บทสันนิษฐานตามกฎหมายว่าเป็นผู้บริสุทธิ์. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๙ (กันยายน ๒๕๖๖) : ๓๒๖-๓๓๙. (TCI Group ๑)

<https://soo๖.tci-thaijo.org/index.php/JSC/article/view/๒๖๘๒๓๙>

Phrakru Siridhammapirat., Vachiravitch Ittithanasuphavitch, Punyada Chongla-iad, Sakda Hanthet, Thatchanan Issaradet. “The efficiency of the sangha administration by ecclesiastical

administrative officers in sangha administrative regions 17-18 (the dhammayutika sect),” (Journal of Bhuddhist Anthropology, 2024-03-02), 1-11.

<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/view/269936>

Thatchanan Issaradet, Paiwan Purimart, Punyada Chongla-iad, Wilaiwan Isaradath, Thippawan Chantra, “*Development of model communities based on the principles of brahmavihara dhamma to support the aged society,*” (Journal of Bhuddhist Anthropology, 2024-03-02), 78-86.

<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/view/270075>

Paiwan Purimart, Pichit Purimart, Benyapa Atcharoek, Punyada Chongla-iad, Thatchanan Issaradet. “*Strengthening the health care system according to the four principles of bhavana to support the aging society,*” (Journal of Bhuddhist Anthropology, 2024-03-02), 35-49.

<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/view/269792>

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

รศ.ดร.โกเมศ ขวัญเมือง

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชานิติศาสตร์
๒. สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
- น.ด. (นิติศาสตร์)	๒๕๒๖	มหาวิทยาลัยนิช ฝรั่งเศส
- น.บ. (นิติศาสตร์)	๒๕๑๗	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

๑	กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง - กฎหมายอาญา ๓	คณะสังคมศาสตร์ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	กฎหมายระหว่างประเทศแผนกบุคคลและคดีอาญา หลักกฎหมายมหาชน	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	กฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง - กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	กฎหมายอาญาชั้นสูง	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	ทฤษฎีและหลักกฎหมายมหาชน	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมืองชั้นสูง	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	กฎหมายปกครองชั้นสูง	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ผลงานทางวิชาการ

๕.๑ งานวิจัย

โกเมศ ขวัญเมือง, เจษฎาภรณ์ คุณคำเพ็ญ, การศึกษาเปรียบเทียบการกระทำคามผิดทางอาญารฐานฉ้อโกงผู้อื่น และประชาชน ตามมาตรา ๓๔๑, ๓๔๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญากับการอวดอุตริมนุสสรธรรม ตาม อาบัติปราชิกสิกขาบทที่ ๔, วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ที่ ๑๒ ฉบับที่ ๓ (เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖), TCI ๑.

<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/view/258391>

โกเมศ ขวัญเมือง, พระอุดมสิทธินายก, การศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญแห่ง สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และศาลรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย, วารสาร สหวิทยาการนวัตกรรมการปริทรรศน์, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๕ (เดือนกันยายน-ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖), TCI ๒.

<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jidir/article/view/263076>

โกเมศ ขวัญเมือง, พระครูโกศลธรรมมานุสิฐ, การศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายรัฐธรรมนูญ และสถาบันการเมืองของ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และสาธารณรัฐฟิลิปปินส์, วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๕ (เดือนกันยายน-ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕), TCI ๑.

<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/view/255385>

โกเมศ ขวัญเมือง, พระครูวินัยธรเอก, ความเหมาะสมของมาตรการทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ในกรณีพระภิกษุถูกจับโดยต้องหาว่ากระทำผิดอาญา, วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๓ (เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕), TCI ๑.

โกเมศ ขวัญเมือง, พระเทพวิสุทธิโสภณ, การศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายรัฐธรรมนูญ และสถาบันการเมืองของ สาธารณรัฐเกาหลี และสาธารณรัฐฟิลิปปินส์, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (เดือนมีนาคม-เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖) TCI ๑.

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

รศ.ดร.ภุชวีรัตน์ ปุณยวุฒิปรีดา

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชานิติศาสตร์
๒. สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
- ปร.ด.(รัฐศาสตร์)	๒๕๖๔	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พธ.ด.(การพัฒนาสังคม)	๒๕๖๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- น.ด. (นิติศาสตร์)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
- พธ.ด.(รัฐประศาสนศาสตร์)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ศ.ม. (การบริหารและพัฒนาสังคม)	๒๕๕๘	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วทม. (สถาปัตยกรรมสิ่งแวดล้อม)	๒๕๕๔	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- น.ม. (นิติศาสตร์)	๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ร.ม. (รัฐศาสตร์)	๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- น.บ. (นิติศาสตร์)	๒๕๕๐	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พฤติกรรมองค์กร	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์
๒	นโยบายสาธารณะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๓	กฎหมายปกครอง/กฎหมายรัฐธรรมนูญ	มหาวิทยาลัยตาปี
๔	การบริหารงบประมาณ และการคลัง สาธารณะ	วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี
	กฎหมายทั่วไป	วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี
	กฎหมายปกครอง	วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี

๔.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พฤติกรรมองค์กร	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์
๒	นโยบายสาธารณะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๓	กฎหมายปกครอง/กฎหมายรัฐธรรมนูญ	มหาวิทยาลัยตาปี

๔.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	วิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
๒	กฎหมายบริหารทางการศึกษา	คณะครุศาสตร์ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ผลงานทางวิชาการ

๕.๑ งานวิจัย

ภุริวัจน์ ปุณยวุฒิปรีดา, พระภาคภูมิ สุขิโต (ช่างวัลย์), พระปลัดประพจน์ สุภาโต, “ธรรมชะลอวัย: กระบวนการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนขยายชา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม”. วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๔) ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๓ (๒๕๖๔): ๕๒๙-๕๔๐

<https://so๐๒.tci-thaijo.org/index.php/jsbs/article/view/๒๔๗๗๕๕>

ภุริวัจน์ ปุณยวุฒิปรีดา, พระใบฎีกาวรินทร์ วีระโย (มงคลรัตนกาล), มหาประกาศิต สิริเมธ, “การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนของเกาะลัดอีแทน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม”. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๕ (กันยายน-ตุลาคม๒๕๖๕): ๔๙-๖๑

<https://so๐๒.tci-thaijo.org/index.php/jpsmbu/article/view/๒๕๘๕๖๓>

ภุริวัจน์ ปุณยวุฒิปรีดา. “การกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองไทยตามรัฐธรรมนูญพุทธศักราช ๒๕๖๐”. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๔): ๒๖๔-๒๗๖

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JMSD/article/view/257254/172998>

ภุริวัจน์ ปุณยวุฒิปรีดา. “แนวคิดประชานิยม: นโยบายทางการเมืองสู่การแก้ปัญหาตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน”. วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๓) : ๑๕๕ - ๑๗๐ TCI ๒.

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jsbs/article/view/242656/164640>

ภุริวัจน์ ปุณยวุฒิปรีดา. “การพัฒนาโลกการกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองไทย”. วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๔) : ๒๓-๓๗.

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jslc/article/view/258402>

ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

ผศ.ดร. สมบัติ อรรถพิมล

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชานิติศาสตร์
๒. สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
- น.ด. (นิติศาสตร์)	๒๕๖๔	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)	๒๕๕๙	มหาวิทยาลัยชินวัตร
- น.ม. (นิติศาสตร์)	๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ป.บัณฑิตทางกฎหมายมหาชน	๒๕๔๘	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ร.ม. (บริหารรัฐกิจ)	๒๕๔๖	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- น.บ.ท. (เนติบัณฑิตไทย)	๒๕๑๔	เนติบัณฑิตยสภา
- น.บ. (นิติศาสตร์)	๒๕๑๓	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๔. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๔.๑ ประสพการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	วิธีพิจารณาความแพ่ง	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	วิธีพิจารณาความอาญา	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พระธรรมนุญศาลยุติธรรมและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	กฎหมายล้มละลายและฟื้นฟูกิจการ	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	วิธีพิจารณาความแพ่ง ๒	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	วิธีพิจารณาความอาญา ๒	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	กฎหมายลักษณะพยานหลักฐาน	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘	กระบวนการยุติธรรมทางเลือก	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	กฎหมายลักษณะพยานชั้นสูง	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ทฤษฎีและหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ทฤษฎีและหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	คณะสังคมศาสตร์ ม. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ผลงานทางวิชาการ

๕.๑ งานวิจัย

สมบัติ อรรถพิมล, พระอุดมสิทธินายก, พระสิทธินิติธาดา (ชลัช โชติทตโต) และอดุลย์ คนแรง. “สภาพปัญหาในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. รายงานการวิจัย. ทุนวิจัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๓. ตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗.

<https://so๐๔.tci-thaijo.org/index.php/jidir/issue/view/๑๗๘๘๓>

สมบัติ อรรถพิมล, สุโสนี สมาแอ, จิตติมา ดำรงวัฒนะ, สุธิรา ชัยรักษา เงินถาวร, เชษฐา มุหะหมัด, พระครูปลัดอดิศักดิ์ วชิรปัญญา, พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย และ พระมหาดวงทิพย์ ปรียตติธารี. "ข้าวเกรียบดาโต๊ะ : แนวทางส่งเสริมการตลาด กรณีศึกษากลุ่มทำข้าวเกรียบในพื้นที่ชุมชนบ้านดาโต๊ะ ตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี". วารสารสังคมพัฒนศาสตร์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๖) : ๕๔-๕๓.

<https://so๐๗.tci-thaijo.org/index.php/JSSD/article/view/๔๔๗๐/๒๙๒๕>

๕.๑ บทความวิชาการ

สมบัติ อรรถพิมล, ดร.โชติกา อรรถพิมล. สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนกับความเป็นอิสระในการสังกัดของพนักงานอัยการ และผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญา, วารสารบทบัณฑิตย เนติบัณฑิตยสภา, ฉบับที่ ๗๘ ตอน ๒ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๕) น. ๙๔-๑๐๙.

<https://so๐๔.tci-thaijo.org/index.php/botbundit/issue/archive>

ภาคผนวก ค

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗)

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๑๐๐ /๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตรศึกษุฎบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตรศึกษุฎบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ และ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตรศึกษุฎบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ และ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ หลักสูตรใหม่ พ.ศ.๒๕๖๗ ประกอบด้วย

๑. คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
๒. คณะบดีคณะสังคมศาสตร์	รองประธานกรรมการ
๓. รองคณะบดีคณะสังคมศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
๔. หัวหน้าภาควิชานิติศาสตร์	รองประธานกรรมการ
๕. ศ.ดร.วิษณุ เครืองาม	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. ศ.ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. ศ.ทอง ทองจันทรางกูร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. ศ.ณรงค์ โจหาญ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. พระสิทธินิติธาดา, รศ.ดร.	กรรมการ
๑๐. พระครูสุตธัมมบัณฑิต, ดร.	กรรมการ
๑๑. รศ.ดร.สุรพล สุขะพรหม	กรรมการ
๑๒. รศ.ดร.อัชชานันท์ อิศรเดช	กรรมการ
๑๓. ผศ.ดร.สมบัติ อรรถพิมล	กรรมการ
๑๔. รศ.ดร.ภูริวัฒน์ ปุณยวุฒิวิริตา	กรรมการและเลขานุการ
๑๕. ดร.วราพรณ จันทรากุลศิริ	ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- ๒ -

๓. พิจารณาร่างหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ และ หลักสูตรปริญญา
 ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ให้เหมาะสมและให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
 ราชวิทยาลัย

๒. จัดทำร่างหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ และ หลักสูตรปริญญา
 ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ให้แล้วเสร็จและนำเสนอหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ
 ตามลำดับ และเสนอสภามหาวิทยาลัย เพื่ออนุมัติให้ประกาศใช้ต่อไป

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

(พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

คำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำ
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗)

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๑๓๑ /๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบและอาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗) คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔
เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบและอาจารย์ประจำ
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗) คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อ - ฉายา - นามสกุล	คุณวุฒิและสาขาวิชา
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร		
๑	พระสิทธินิติธาดา, รศ.ดร. (ชลัช โชติทนต์)	น.ด. (นิติศาสตร์) น.ม. (นิติศาสตร์) น.บ. (นิติศาสตร์)
๒	พระครูสุตฺตรัตนบัณฑิต, ดร. (ประยูร โชติวิโร)	น.ด. (นิติศาสตร์) น.ม. (นิติศาสตร์) ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา) น.บ. (นิติศาสตร์) พธ.บ. (บริหารรัฐกิจ)
๓	รศ.ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช	Ph.D. (Political Science) M.A. (Political Science) น.ม. (นิติศาสตร์) ป.บัณฑิตทางกฎหมายปกครอง น.บ. (นิติศาสตร์) พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)

ลำดับ	ชื่อ - ฉายา - นามสกุล	คุณวุฒิและสาขาวิชา
อาจารย์ประจำหลักสูตร		
๑	พระสิทธินิติธาดา, รศ.ดร. (ชลัช โชติหุตโต)	น.ด. (นิติศาสตร์) น.ม. (นิติศาสตร์) น.บ. (นิติศาสตร์)
๒	พระครูสุตรัตน์บัณฑิต, ดร. (ประยูร โชติวิโร)	น.ด. (นิติศาสตร์) น.ม. (นิติศาสตร์) ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา) น.บ. (นิติศาสตร์) พธ.บ. (บริหารรัฐกิจ)
๓	รศ.ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช	Ph.D. (Political Science) M.A. (Political Science) น.ม. (นิติศาสตร์) ป.บัณฑิตทางกฎหมายปกครอง น.บ. (นิติศาสตร์) พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)
๔	รศ.ดร.โกเมศ ขวัญเมือง	น.ด. (นิติศาสตร์) น.บ. (นิติศาสตร์)
๕	รศ.ดร.ภุรีวัจน์ ปุณยวุฒิปรีดา	ปร.ด. (รัฐศาสตร์) พธ.ด. (การพัฒนาสังคม) น.ด. (นิติศาสตร์) พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) ศศ.ม. (การบริหารและพัฒนาสังคม) วท.ม. (สถาปัตยกรรมสิ่งแวดล้อม) น.ม. (นิติศาสตร์) ร.ม. (รัฐศาสตร์) น.บ. (นิติศาสตร์)

ลำดับ	ชื่อ - ฉายา - นามสกุล	คุณวุฒิและสาขาวิชา
๖	ผศ.ดร.สมบัติ อรรถพิมล	น.ด. (นิติศาสตร์) ร.ป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) น.ม. (นิติศาสตร์) ป.บัณฑิตทางกฎหมายมหาชน ร.ม. (บริหารรัฐกิจ) น.บ.ท. (เนติบัณฑิตไทย) น.บ. (นิติศาสตร์)

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ภาคการศึกษาที่ ๑ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

พระเจ้าบรมวงศ์เธอฯ
(พระพรหมวชิราธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ประกาศอนุมัติหลักสูตรและเปิดสอนหลักสูตรหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗)

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง อนุมัติหลักสูตรและโครงการเปิดสอนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗) คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

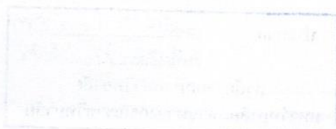
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔
เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงออกประกาศไว้ต่อไปนี้

“สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและโครงการเปิดสอน
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗) คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้ ตั้งแต่
ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ภาคการศึกษาที่ ๑ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

พ.ศ. พระพรหมวชิราธิบดี
(พระพรหมวชิราธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘๓
๘๓

ประกาศ เลขที่ ๔๐ / เม ๐ ม
วันที่ ๒๕ / ๕ / ๐ ม
สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย